

DARBININKAS

XLIX NR. 51 SECOND-CLASS TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPA - JULY 29, 1964 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Vyriausybė nori vieno, Kongresas kito? Ką kalbėjo Kongreso nariai dėl pavergtų tautų

Reikšmingas faktas, kad arti 50 Kongreso narių kalbėjo Pavergtų Tautų Savaitės proga. Jų pavardės buvo suminėtos šiame laikraštyje. Jei kreipiame dėmesį į jų pasakytas mintis, tai daugumas jų kartojasi — Kongreso nariai vienas po kito priminė, kad komunistai yra pagrobę rytų bei vidurio Europą, o taip pat žymią Azijos dalį; kad Amerika negali susiprasti su pagrobimo faktu; negali apie jį tylėti ir jaučiasi įpareigota viską daryti, kad pavergimas baigtųsi. Tai aiškus ir bendras atsisakymas tylo pridengti pagrobimo faktą.

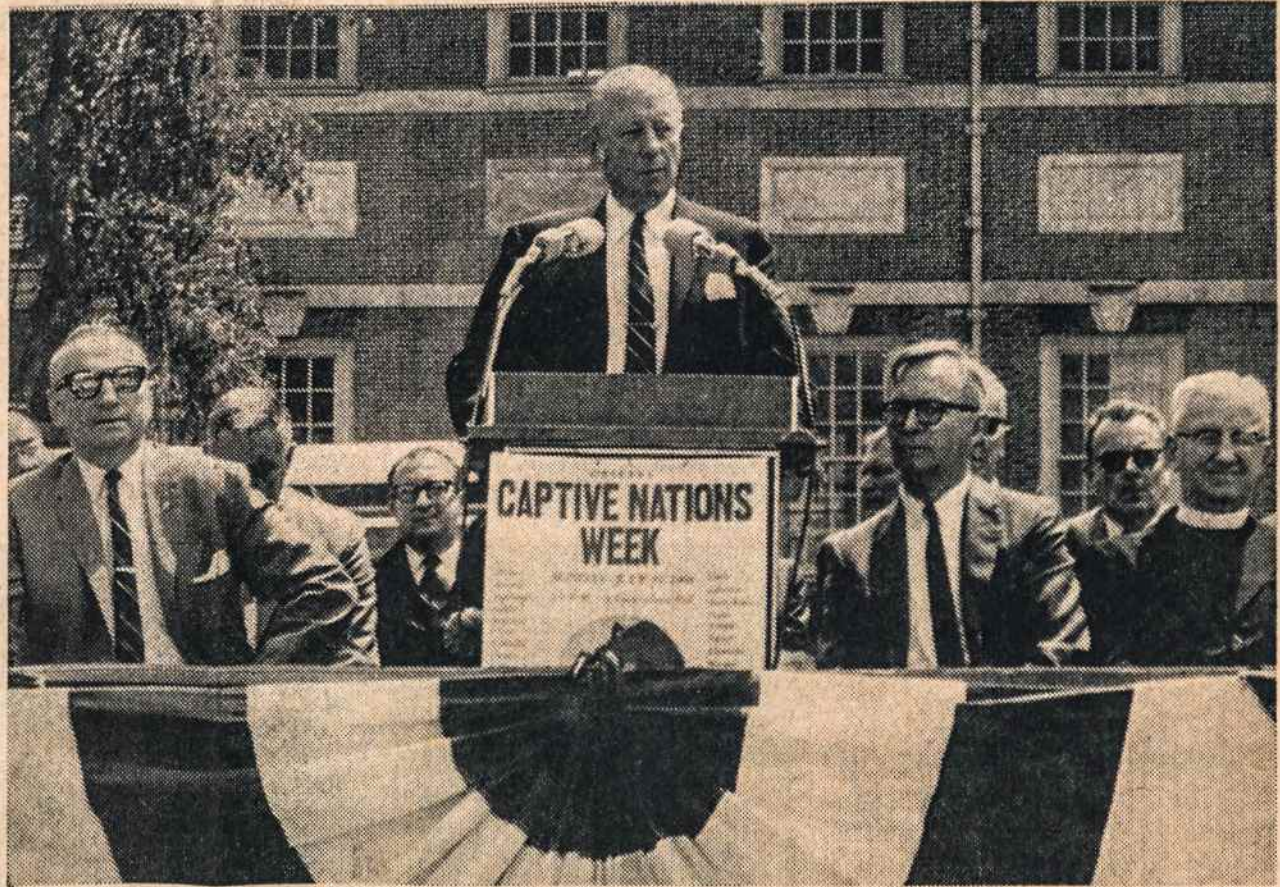
Savaitėje svarbiausi - negrai, generolai, diktatoriai

Savaitės eigoje, nuo trečiądienio iki trečiadienio, vidaus gyvenime aštrius klausimas buvo negrų riaušės Harleme, Brooklyno Bedford-Stuyvesant sekcijoje, kurios penktadienį, liepos 24, persimetė už 300 mylių į Rochesterį ir ten siautėjo trejetą dienų. Gub. Rockefelleris pasiuntė 1,000 tautinės gvardijos karių; buvo įvestas nuo 8 val. vakaro ir draudimas vaikščioti. Suimtų 750, sužeistų 450, tarp jų 22 policininkai. Išplėstų krautuvių nuostoliai esą milijoniniai. Dar didesni nuostoliai Amerikos prestižui.

Johnsonas vengia su komunistais ir aštrumo ir švelnumo, kad nepakenktų rinkimam, kuriuos nori laimėti ūkinės gerovės šūkiu

vyriausybei teko atmesti liepos 23 prezidento de Gaulle siūlymą šaukti keturių konferencija pietų Azijai neutralizuoti — Amerikos, Kinijos, Prancūzijos ir Sovietų. Prez. Johnsonas pareiškė spaudai siūlymą aiškiai atmetė. Atsargiai apėjo kitus de Gaulle pareiškimus — nepasitenkinimą, kad Vokietijos kanc. Erhardas nebendradarbiauja su Prancūzija nepriklausomai nuo Amerikos politinei bei karinei Europos jėgai sukurti, Prancūzijos atominės jėgos siekimą. C.L. Sulzbergeris tebeinformuoja, kad po rinkimų Johnsonas numato pas prezidantą de Gaulle lankytis. Ryšum su rinkimais Johnsonas nesiskubina ir naujų sutarčių su Sovietais tvirtinti — konsulatų pasikeitimo su Sovietais sutarties tvirtinimas bus atidėtas iki naujo Kongreso.

Neatidedamo rūpesčio daro kitas generolas — P. Vietnamo pirmininkas Khanh, kuris nori išplėsti karą į šiaurės Vietnamą prieš Amerikos norą. Nors Amerika skelbia, kad jos politika Vietnamo nėra pasikeitusi, bet ji buvo priversta siųsti į Vietnamą papildomai 5-6,000 kariuomenės. Viso amerikiečių tada bus 21,000. O apsaugos sekretorius 1963 buvo žadėjęs amerikiečius iš Vietnamo palaipsniui gražinti namo.



PHILADELPHIJOJE liepos 19 pagrindinę kalbą Pavergtų Tautų Savaitės minėjime sako generolas Harry J. LaBrum.

Kelionė į mėnulį laiminga?

Ranger raketa liepos 18 paleista į mėnulį. Ji turi pasiekti mėnulį ir jame nukristi penktadienio rytą po 68 valandų kelionės. Prieš nukrisdama, ji pasiųs dar televizijos vaizdų iš mėnulio paviršiaus per 6 televizijos kameras. Kelionės pradžia laiminga, pakeliui raketa duodasi dirguojama.

Pradinis raketos greitis buvo 24,500 mylių. Dėl žemės traukos sulėtėjo iki 4,946; viso kelionė turi 228,500 mylių. Raketa atsiėjo 250 milijonų. Tai jau tryliktas mėginimas pasiekti mėnulį. Jei dabar žinios apie mėnulį bus tikslios, žmogus keliausiąs 1970 metais.

Savaitės diplomatinis laimėjimas Amerikai yra Amerikos Valstybių Organizacijos liepos 25 nutarimas pavartoti Kubai sankcijas-ūkinį boikotą, o jei nesiliaus subversiją pietus, tai ir karines priemones. Iš 20 organizacijos valstybių pasisakė 15 už ir 4 prieš — Bolivija, Čilė, Meksika, Urugvajus.

SEN. T. J. DODD: kodėl jis siūlomas į viceprezidentus?

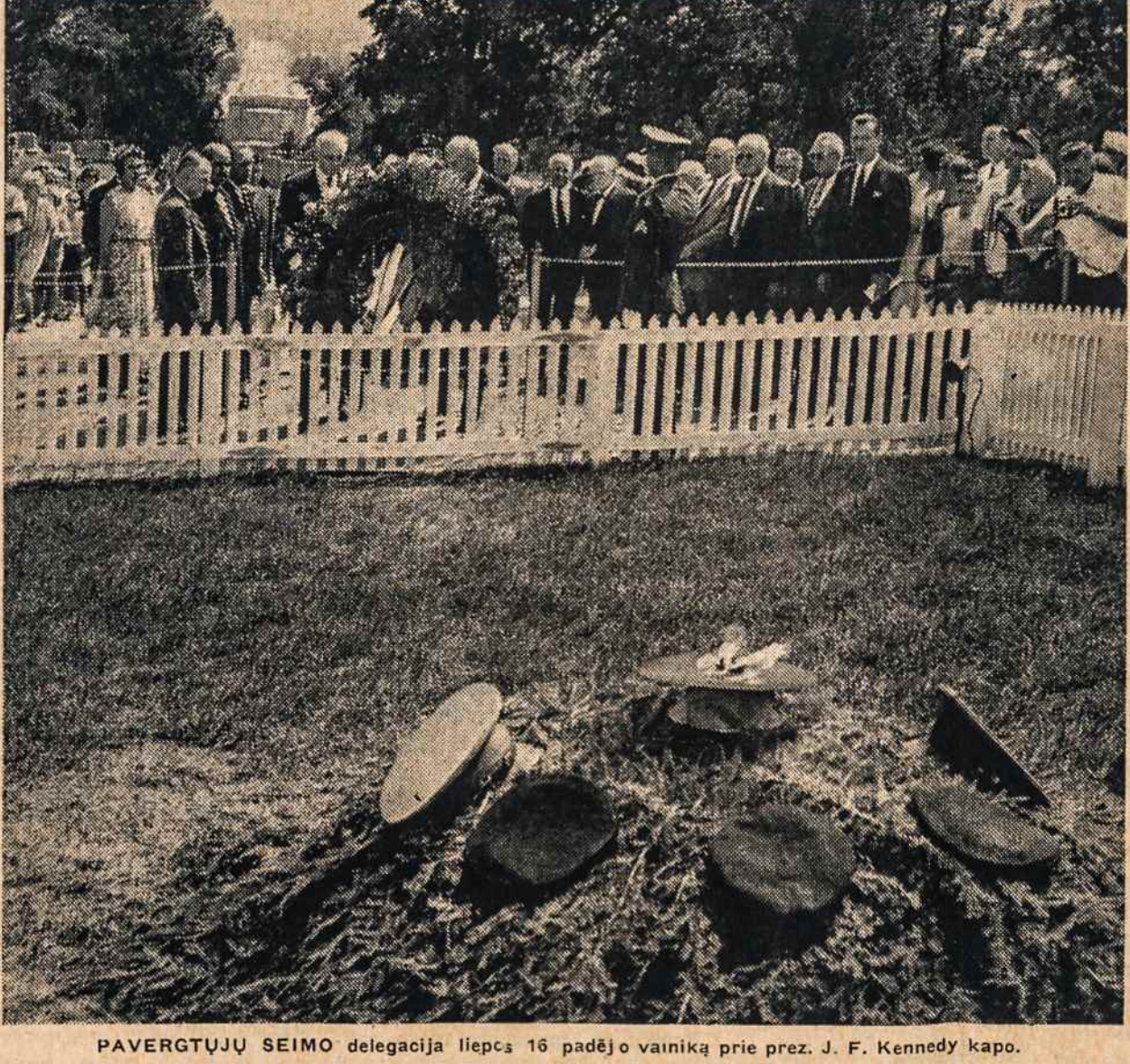
Tarp paskutinio laiko kandidatų gausiausiai buvo minimas H. H. Humphrey. Tačiau eilė laikraščių (Journal American, H. Tribune) iškėlė naują kandidatą, kuris galėtų atsverti sėkmingai Goldwaterio-Millerio įtaką.

Tai Connecticuto senatorius Thomas J. Dodd. John Chamberlain (Journal American) pirmasis viešai atsiliepė apie sen. Dodd kaip apie tinkamiausią kandidatą į viceprezidentus. Johnsono biografas W.S. White tame pat laikraštyje iškėlė, kad Dodd yra "tikras liberalas", tikras kovotojas. Jis nuvykęs į Kongo, ištyręs ir įtikinąs Kennedy, jog jis esąs klaidinamas politikos dėl Tshombės. Jis pranešinėjo fak-

tus valstybės departamento žmonėms, kurie būtų labai džiaugęsi tų faktų neturėdami savo įstaigoje. Iš visos Kongo istorijos pirma pamoka — sako White — yra ta, kad drąsus vyras gali atstovauti nepopuliariom nuomonėm, bet tuo jie yra naudingi mūsų visuomenei. Antra pamoka, kad dauguma ne visada teisi; desperatiška mažumos opinija šiaudien gali virsti daugumos opinija rytoj.

RIAUSĖSE: žudykit policininkus ir teisėjus...

Negrų riaušėse išaiškėjo, komunistų kurdami rolė. Suimtas William Epstein, Harlem apsaugos tarybos vadas, kurdė negrus žudyti policininkus ir teisėjus. Skatino išvilioti policininkus į šonines gatves ir ten su jais susidoroti. Brooklyne išaiškinta, kad tarp negrų esą dideli kiekiai lengvų ginklų. New Yorko policijai riaušės pridarė nuostolių už 1,5 mil., bet kiek pridarė nuostolių privatiem asmenim — apie 700 krautuvių nukentėjo. — Negrų neramumai liepos 29 vakarą persimetė į Massachusetts Medford miestelį.



PAVERGTŲJŲ SEIMO delegacija liepos 16 padėjo vainiką prie prez. J. F. Kennedy kapo.

Erhardas, DeGaulle ir Chruščiovas

Vokietija pasijuto atsidūrusi tarp Prancūzijos ir Sovietų. Prancūzijos prezid. de Gaulle liepos 23 kalboje pakaltino Vokietiją, kad ji nesilaiko bendradarbiavimo sutarties su Prancūzija, pasidavusi Amerikos politikos įtakai, nenorinti sukurti nepriklausomos Europos politinės bei karinės jėgos. Vokietija atsikirtė, kad jos politika nepriklausoma ir nuo Amerikos ir nuo Prancūzijos. Tuo pat metu Chruščiovo ženklas kalbėjosi su kancleriu Erhardu, ir po to pasikalbėjimo Vokietijos vyriausybė liepos 28 paskelbė, kad Erhardas numato kalbėtis su Chruščiovu. Chruščiovas atvyks įsą Bona.

DĖL TSHOMBĖS: akmenėliai į valstybės departamentą

C.L. Sulzbergeris (Times): Per ketveris metus mes išleidom pusę milijono dolerių neprileisti Tshombei prie tos pozicijos, kurią jis dabar turi. Afrikos sostinėse Amerikos atstovam dabartinė Amerikos politika sunkiai esanti suprantama. Kodėl sunkiai suprantam? O kodėl todėl, kad valstybės departamentas tiek ilgai kovojo prieš Tshombę, o dabar Baltieji Rūmai Tshombei pasiūlė pagalbą. Sulzbergerio aiškinimu, Tshombės atsiradimas ministerio pir-

mininko pareigose siejamas su valstybės sekr. pavaduotojo Harrimano atsilankymu Kongo sostinėje. The Tablet savo mintį pareiškia pačia vedamojo antrašte: "Naujas valstybės departamentas fiasco". Arthur Krock (Times) suminėja J. Valstybių ir J. Tautų rolę Kongo katastrofoje, padarė aštrią išvadą: "Nesvarbu, kaip kas vertina tragiškas klaidas Kinijoje, Vietname, Laose, Kuboje ar Konge, jis ar ji pri-

eis galų gale išvadą, kad J. Valstybių didžiausias pavojus eina iš vidaus: yra aišku, kad kažkas negero yra valstybės departamente. Iš jų darbų juos pažįstate". — Kipro prezidentas Makarios grasino, kad jis vartosiąs savo karinę jėgą, jei J. Tautų kariuomenė nepajėgia tvarkos išlaikyti. — Laose liepos 26 vyriausybės kariuomenė ėmė pulti komunistus.

Dienos rūpesčiai:

Kokia Goldwaterio ateitis? N.Y. Times rašo: "Goldwaterio pergalė tebeatrodo neįmanoma. Bet neseniai ir jo nominavimas atrodė neįmanomas".

Kokia Johnsono ateitis? James Restonas (N.Y. Times) kreipia dėmesį į rasinį klausimą, kuris gali labai atsiliepti į rinkimų rezultatus. Esą: net tarp prezidento draugų demokratų reikiama dezertyravimo dėl rasinio klausimo. David McDonald, plieno darbininkų unijos prezidentas, iš Pittsburgho atvykęs į Baltuosius Rūmus ir informavęs apie sustiprėjusį nepasitenkinimą tarp baltųjų darbininkų dėl negrų. Minėjo, kad opijinis tyrimas radęs net persvarą unijoje Goldwaterio naudai.

Susirūpinimas dėl "intelektualų": N.Y. Times Magazine labai aukština prez. Kennedy, kad jis pats žavėjo intelektualus savo intelektualinėm kalbom. Jis rėmėsi intelektualais valstybės aparate. Po jo atėjęs Johnsonas esąs kaimietinio galvojimo, svetimas intelektualam ir jam intelektualai svetimi. Laikraštis tikina, kad intelektualų dėka buvusi ypatingai gerai pastatyta Kennedy užsienio politika. Intelektualai nevertinę ir prezidento Rooseveltą.

— Prez. Johnsonas liepos 28 pasiūlė naują sveikatos programą — 90 dienų gydymas vyresniojo amžiaus žmonėm ligoninėje socialinio draudimo lėšom.

Seymour Freidin (H. Tribune) iškelia tai, kad Dodd gerai pažįsta užsienio politikos reikalus; jis yra antikomunistas; jis yra populiarus tarp etninių grupių iš rytų Europos. Jis buvo išpėjęs prez. Kennedy ne tik dėl Tshombės, bet ir dėl Nhruma ir Castro. Ir jo pranešimai visada pasirodė tikslūs.

Lygina su Milleriu — Dodd taip pat iš rytų, Dodd taip pat katalikas. Dodd 1960 rėmęs Johnsono kandidatūrą.

Tikrai, jei Johnsonas siekia Goldwaterį nurungti kuo lengviausiu būdu, tai geresnio kandidato atitraukti balsam nuo Goldwaterio jis negalėtų surasti — kaip sen. Dodd.

PRIEŠ RINKIMUS:

— Demokratų konvencijoje pirmininkaus Atstovų Rūmų pirmininkas McCormackas, Platfomos komisijos pirmininkas būsiąs Carl Albert.

— Sen. Goldwateris siekia televizijos debatų su prezidentu Johnsonu.

— Gallupo Institutas rado, kad šiuo metu Johnsono ir Goldwaterio šalininkų santykis kaip 7:3.

— Goldwaterio iniciatyva buvo susitikę prezidentas Johnsonas ir Goldwateris tartis kaip iš rinkimų kovos išimti rasinį klausimą.

KVIETIMAS ! BALTUOSIUS RUMUS

Darbininko vyr. redaktorius S. Sužiedėlis gavo kvietimą atvykti rugpjūčio 3 į Baltuosius Rūmus ir prezidento priėmimą. Kvietimą pasirašęs Michael Cieplinski, valstybės sekretoriaus pavaduotojo padėjėjas.

DAR PAVERGŲ TAUTŲ SAVAITEI

Buvo paskelbti 46 Kongreso nariai, pasisakę Pavergtų Tautų Savaitės proga. Pridėti dar tenka keletas naujų pavardžių: sen. Milward L. Simpson, Wyoming r., sen. John O. Pastore, Rhode Island d., kongr. Cornelius E. Gallagher, New Jersey d., kongr. John D. Dingell, Michigan, d., kongr. Edna F. Kelly N.Y. d.

PALIKIMAS VEIVIRŽENŲ PARAPIJAI SULAIKYTAS

UPI žiniom, Trentone New Jersey valstybės antrasis vyriausias teismas liepos 14 nutarė sulaukyti Union apskrities teismo žinioje pinigų, skirtus Veiviržėnų parapijos vargšam, ligi nesudarys sąlygos, garantuojančios, kad Sovietų Sąjungoje nebus tie pinigai konfiskuoti. Pinigus paliko Antanas Andrejauskas, miręs prieš 20 metų. Suma yra 19,732.27 dol. Sovietai norėjo pinigų išgauti, pristatydami Veiviržėnų parapijos vardu įgaliojimus.

Dėl žinių iš Vietnamo:

N.Y. Times vedamajame: Esą visuomenė vyriausybės kalbėtojų buvo klaidinama apie padėtį Vietname; faktai nutylimi, tiesa iškraipoma. Dabar Johnsono vyriausybė pasiryžusi duoti tikrą informaciją (Labiausiai tiesa buvo iškraipoma paties Times apie budistų tikėjimo persekiojimą prezidento Diem laikais).

ATVYKAU IS PAVERTGOS LIETUVOS (3)

Aš pati stačiau Klaipėdos bažnyčia

Blogėjanti padėtis tęsiasi kokius penkerius metus, kol pasiekė patį dugną. Po to jau kolchozininkai užplūdo miestą, ieškodami duonos, miltų, mėsos. Tai pats baisiausias vaizdas, kokį kada buvau mačiusi. Ta padėtis tebesitęsia.

Nusištos į kolchoza pagelbai, visą pusdienį negalėjome surasti viršininko, kuris paskirstytų darbus. Tuo tarpu nupiauti rugiai želia pradalgėse. Nėra jokių ūkinės tvarkos. Žmonėms už darbą nemoka, tad niekas ir dirbti nenori. Vogiškas tapo vienas iš pragyvenimo šaltinių. Didžioji kolchozininko svajonė — pabėgti į miestą.

Už kolchozo negeroves paprastai kaltinamas vedėjas, nežiūrint, ar jis kaltas, ar ne. Jų sistemoje apirkimo ožys turi būti. Taip tie vedėjai ir keičiami vienas po kito, o tai kolchoza dar labiau skurdina.

Aš žinau, kaip lietuviai mylėjo žemę. Išsimokslinę šeimos nariai atostogų grįždavo į ūkius. Pensininkai dažnai pirkdavo žemę ir kurdavosi ūke. Dabar lietuviai žemę tapo tarsi praeikimas.

Klaipėdoje

Gyvenome laisvoje Klaipėdoje prieš karą, gyvenome pavergtoje po karo. Klaipėda pasikeitė. Nėbėra likę ano natūralaus, gyvybę kunkuliuojančio miesto gyvenimo. Nuobodžiai ir neįdomiai tapo Klaipėda. Gražiosios kapinės apleistos, tvoros išgruivę, paminklai išvartyti.

Statyba mieste sustojusi. Naujai statomi tik kariniai objektai. Neteko girdėti, kad

KUBA IR AMERIKA

Fidel Castro paskelbė, kad jis sutinkąs derėtis su Amerika: jis sustabdys komunistų infiltraciją iš Kubos į kitas valstybes, jei Amerika nerems Kubos egzistavimą ir atnaujins prekybą.

Amerika siūlymą tiesiogiai paliko be atsakymo. Tačiau per spaudą pareiškta, kad Castro pirmiausia turi atsakyti nuo priklausomybės Maskvai.

— Angolos sukilėliai susirūpinę, kad Kongo naujas pirmininkas Tshombe neparems jų, kaip rėmė Adoula, kuris leido treniruoti partizanus prieš portugalus Angoloje.

koks naujas fabrikas okupacijos metu būtų buvęs pastatytas, išskyrus Klaipėdos duonos kombinatą — didžiulį miesto duonos kepiklą. Reikėjo statyti. Panaikinus privačias kepyklas, kitos išeities nebuvo.

Iš kur pridėjo naujų fabriku, kuriais reklamuoja „tarybinė“ valdžia? Labai paprasta. Paremontuok kiek senąjį, pakeisk vardą, ir turėsi „naują“ fabriką. Tuo keliu eina ir „tarybinė“ valdžia. Ir Amerikos lietuvių ekskursantus šia apgaule mulkino.

Pramonė neauga, o miestai privažiavę daug rusų. Savu laiku čia įsikverbė ir lietuviai. Bėgo žmonės čia ypač iš didžiųjų skurdo centrų — kolchozų. Dabar Klaipėdoje naujai atvykusių neregistruoja. Nėra butų nei darbo.

Klaipėda šiuo metu yra liūdnas miestas.

Klaipėdos bažnyčia

Ivykiai su Klaipėdos bažnyčia, kiek žinau, plačiai nuskambėjo pasaulio spaudoje. Aš esu tų ivykių dalininkė. Pati padėjau rėmti akmenis ir tiesti bažnyčiai pamatus. Klebonas kun. P. Povilionis ir vikaras kun. Br. Burneikis buvo protingi ir atsargūs vyrai. Visą darė legaliai. Aukos bažnyčiai statymui ėjo iš visos Lietuvos, daiktai ir pinigai. Daiktai buvo parduodami legaliai turguje ir sumokami nustatyti mokesčiai. Žmonės aukojosi senus pinigus, sidabrinus šaukus, net senus ratus. Tam reikalui buvo siuntinių ir iš Amerikos. Visa tai pateko į valstybinį turgų. Jei vėliau kunigai buvo apkaltinti spekuliacija, tai valdžia kartu apkaltino pati save, nes ji tuos turgus prižiūri ir išlaiko.

Bažnyčia išaugo daili, labai daili. Lietuvos katalikai galėjo didžiulius savo pastangas vaisiais. Tik Lietuvos išgamos su naikino tą dailę kūrini.

Aš savo darbo ir duotų aukų Klaipėdos bažnyčiai nepelėidžiu jokiam kitam tikslui. Lietuvos okupantas tai turi žinoti. Tas pats yra ir su kitais aukotojais, nors jie šandien to pasakyti negali. Rusų tankai galėjo suardyti bažnyčią, bet tiesos ir tankai įveikti negali.

Kodėl bažnyčią sugriovė?

Bažnyčią statyti buvo leista. Tas leidimas buvo duotas, tur būt, propagandiniiais tikslais—

tariamai tikėjimo laisvei paliečiant. Tačiau Klaipėdos bažnyčios statyba pasiekė tokio populiarumo, kad visą Lietuvą ėmė vienyti ne tik religine, bet ir tautine prasme. Rusų tarnai Lietuvoje pasijuto praradę kontrolę. Reikėjo sufabrikuoti kunigams bylą. Spekuliacija ir moterys — mėgiamiausi ir lengviausiai sufabrikuojami kaltinimai. Jais ir operuoja, kai nori kunigus sunieškinti ar sunaikinti. Tokios bylos paprastai tęsiasi labai ilgai. Teismų sesijos tyčia daromos kartą savaitėje, kad tik būtų ilgiau tęsusi ir kad laikraščiai ilgiau turėtų medžiagos šmeižtais.

Žmonės Lietuvoje tamsūs, netiki, tik ima rodyti nusivylimą laisvojo pasaulio katalikais. Kai Katalikų Bažnyčia Lietuvoje naikinama, pasaulio katalikai tyli. Rusai tokios tylos ir nori.

Kodėl niekas nereikalavo tarptautinių organizacijų iširti Klaipėdos kunigų bylą? Juk

jie niekuo nekalti. Kodėl neskelbiama pasaulio katalikų maldos diena už Lietuvą? Kodėl pasaulio katalikai neorganizuoja fondų Lietuvos katalikams remti? Žydai vien dėl mačų sukėlė triukšmą visame pasaulyje, o katalikai tyli, kai griunamos bažnyčios ir žudomi kunigai?

— 0 —

Jeigu su kasdien labiau prarandamu pasitikėjimu silpnėja ir tikėjimas pavergtoje Lietuvoje, didelę atsakomybę dalį neša ir laisvojo pasaulio katalikai.

Tiesą sakė pavergtos Lietuvos pareigūnas, kad pasaulyje mūsų niekas nelaukia. Pagyvenome Vakarų Vokietijoje, dabar kuriamės Amerikoje. Nė lengvos dienos. Tačiau nesigailime savo žingsnio. Palikome namus su širdžiai brangiais brangiais prisiminimais, palikome pavergtą tėvynę, bet suradome laisvę.



LIETUVOS pasiuntinybės balkone stovi Loreta Petrauskaitė iš New Yorko lietuvių kongreso Washingtono metu. Nuotr. G. Peniko.

Ką pasakė Kongresas dėl pavergtųjų

(atkelta iš 1 psl.)

pasakyti, kad santykiai nepasitaisys ir prekyba nepadidės, kol nebus padaryta žingsnių pavergtųjų tautų savarankiškumui. — John S. Monagan, Conn. d.: Blogiausias būtų dalykas, jei mes atleistume pastangas palaikyti pavergtųjų tautų viltis. — Don. H. Clausen, Col. r.: Mes su sąjungininkais turime siekti visišką laisvę ir apsisprendimo visom pasaulio tautom. Ir tai bus pasiekta nugalėjus komunizmą. — Walter Riehlman, N. Y. r.: Man liūdna pasakyti, kad daugelis mūsų įžymiųjų kalbėtojų nedalyvauja šiose iškilmėse. Nedalyvauja, nes jie yra užimti susipratimu su komunistiniais valdovais. Jie tebesinėšioja su mintim, kad komunizmas galės suminkštėti ir nebeuorės mūsų palaidoti. — Donald Rumsfeld, Ill. r.: Kol pasaulis viešpatuoja prievarta, paneigiant apsisprendimo teisę, negalim turėti saugumo nei pastovios taikos. — Gerald R. Ford, Mich. r.: priminė, kad Lenkijos, Bulgarijos, Rumunijos darbininkai yra priversti 50 proc. savo ūdarbio išleisti maistui. — Harold C. Ostertag, N. Y. r.: priminė, kad Sovietų pavergtųjų tautų sąrašas yra 27 tautos. — Edward J. Derwinski, Ill. r.: ragino sudaryti Kongrese nuolatinį komitetą pavergtųjų tautų reikalui — tai siūlo jau 3 metai. — Joseph M. Mc Dade, Pa. r.: jį parėmė. — Paul Douglas, Ill. sen. d.: Jei kiti laisvi kraštai prisidės prie J. Valsčių spaudimo už laisvę pavergtom tautom, laisvę gali būti ne taip toli. — Kenneth

Keating, N. Y. sen. r.: Kol komunistai neatsisakė nuo dominavimo tautų, jų taikinių pareiškimai yra ne kas kita kaip nauji keliai tiem patiem dominavimo siekimam. — Roman L. Hruska, Nebr. r.: atrodo, vyriausybė siekia priešingo dalyko nei Kongresas. Prezidento Johnsono proklamacija buvo tik truputis daugiau kaip informacija apie iškilnių dienos paskelbimą. Jis nepriminė, nei komunizmo nei Sovietų Sąjungos nei bet kurios pavergtos tautos. Padaršinimas, skirtas pavergtom tautom, tokiu pareiškimu yra menkos vertės. Didindama prekybą su Rusija ir jos satelitinėm valdžiom, nereikalaujama nuolaidų pavergtųjų tautų laisvei, vyriausybė duoda tyla pritarimą tų nelegalių valdžių politikai. Tokis elgesys galima vertinti kaip cinizmas. Paremti Sovietų dominavimo statusą šiuose kraštuose yra 20 amžiaus nusikaltimas. Bėgliai iš rytų Europos pakartotinai mus išpėjo, kad prekybos diktatoriais labiau jų varžtus stiprina, negu atleidžia. — Philip A. Hart, Mich. sen. d.: Yra išmintingas sprendimas dabartinės vyriausybės kaip ir buvusių prezidentų Kennedy bei Eisenhowerio, kad geriausias dalykas, kurį mes galime padaryti rytų Europos tautom, tai — atmetus išlaisvinimo karą, kurio joks galvojantis žmogus nepageidauja, — padarinti juos, kad išlaikytų savo tautinį veidą ir plėtotų ūkinę nepriklausomybę nuo Sovietų Sąjungos.



NEW YORKE pavergtųjų tautų savaitę minint liepos 12 lietuvių grupelė. Iš k. į d. prel. J. Balkūnas, A. Čilapas, konsulas V. Stašinskas, dr. M. Zukauskienė, J. Audėnas, p. Balsys, O. Kaunienė. Nuotr. P. Ažuolis.

ŽODŽIAI PRIEŠ IR UŽ GOLDWATERĮ

SPAUDA

Lietuviai yra Amerikos piliečiai, kuriems rūpi Amerikos gyvenimas, kuriems rūpi ir jų tėvynės Lietuvos likimas. Abiem atžvilgiais jiems ne veltiek, kas stovės Amerikos priekyje. Dėl to respublikonų rinkiminė kova rado gyvo atgarsio lietuvių spaudoje.

Naujienos aiškiausiai ir garsiausiai pasisakė prieš Goldwaterį. Kartojto daugumą tų pačių argumentų, kuriuos buvo pasakę Goldwaterio priešininkai — „liberalų“ kolumnistai amerikiečių spaudoje. Goldwateris esąs menkamokslis, politikoje nesiorientuojąs, neturįs „daugumos net savo partijoje, kuri yra mažumos partija krašte. Mažuma mažumoje“. Jei Goldwateris taptų prezidentu, tai „bandytų diktuoti kitiem kraštam“. O tai, laikraščio manymu būtų nesąmonė. Goldwateris ekstremistas ir „sukelti prieš valdančiąją partiją bei jos vadus bus svarbiausias Goldwaterio siekimas“. Tačiau laikraštis netiki, kad jis laimėtų.

Draugas santūrus, vengė pasisakyti „už ar prieš“. „Tačiau toli gražu ne visus New York Times minimus Goldwaterio „griekus“ reikia laikyti tokiais nusikaltimais, kurie vestų res-

PAVERGTŲJŲ SEIMO DELEGACIJA VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Pavergtųjų seimo generalinis komitetas liepos 15 susirinko posėdžio Washingtono. Liepos 16 Pavergt. seimo vardas buvo padėtas vainikas ant prez. Kennedy kapo ir delegacija iš A. Kutto, S. Korbonskio, V. Sidzikausko ir B. Coste turėjo pusanteros valandos pasitarimą valstybės departamente su Europos reikalų psekretoriu pavadoju R. H. Davis, asistuojant H. Vedereliui ir Schippmanui. Pasikalbėjime buvo paliesti įvairūs Pavergtųjų seimui rūpimi klausimai: pavergtųjų kraštų ūkio padėtis, komunistinis policentrizmas, sovietinis kolonizmas Baltijos kraštuose, pastarojo meto religijos ir bažnyčios paastrėjusi padėtis Lenkijoje, Rumunijos tariamais atšlijimas nuo Maskvos ir t.t. Nors buvo justai, kad Valstybės departamente pareigūnai pavergtųjų rūpimais klausimais vengia aiškiau angažuotis, bet apskritai apsilankymas buvo naudingas.

N. Y. Times skiria atsakomybę New Yorko gyventojam ir majorui Wagneriui tvarkai išlaikyti. H. Tribune Lawrence mano: „New Yorko valstybės gubernatorius atsakingas už įvykius, kuriuose prasižveržia smurtas ir kurių negali suvaldyti policija“.

publikonų partiją prieš visišką pralaimėjimą... Jo užsienių ir vidaus politikos nusistatyme yra daug teigiamybių“. Laikraščio bendradarbis Pr. Dailidė Goldwaterio pareiškimuose neranda „kraštutinumų“. Tačiau ir Draugas mano, kad laimėti prezidento rinkimus Goldwateriui nėra sąlygų.

Dirvoje reikėsi dvi skirtingos linijos, nelyginant anoje respublikonų partijoje. Jauni čia mokyklai išėję lietuviai liberalai Julius Smulkštys ir V. Kavolis laisukuose skardensio prieš Goldwaterį taisy pačiais argumentais ir tuo pačiu aštrumu kaip amerikiečių „liberalų“ spaudoje — esą jei Goldwateris nenori pilietinių teisių lygybės savoje valstybėje, tai kaip jis gali ginti pavergtųjų teises. Tačiau laikraščio politinis apžvalgininkas V. Meškauskas vertina labiausiai Goldwaterio stojimą prieš bolševizmą, prieš kurį visai neatsparūs liberalai. „Tie „liberalai“, kurie atvirai ar slapta, o tokių Amerikoje yra nemažai, simpatizuoja komunizmui, faktinai išduoda liberalizmą. Jie nori su Sovietų Sąjunga valdyti visą pasaulį. Skaudu, kad tokiais pažiūromis yra užsikrėtę ir kai kurie jauni liberalai lietuvių tarpe... Amerikos „ružavų“ liberalų įtakoje jie gąsdinasi, kad toks Goldwateris gali sukelti karą ir tuo būdu sustabdyti bolševikų „sužmonėjimo“ procesą. O sužmonėti jie gali tik juos glostant... Mano žiniomis, glostant galima užmigdyti tik katę, bet ne Chruščiova“.

Patį Dirvos redakcija susikibo su Naujienom dėl Goldwaterio platformos pavergtųjų klausimu. Naujienos liepos 14 kritikavo platformos pasisakymą: „Respublikonai pakartoja savo ilgo laiko įsipareigojimą

MIELI TAUTIECIAI!

PASAULINĖ PARODĄ New Yorke daugelis jūsų, be abejonės, lankys. Tačiau laikas bus labai brangus, nes kiekvienas norės dar pabūti New Yorke ir susipažinti su šio pasaulinio miesto įžymybėmis. Vis dėlto nepamirškite, jog už New Yorko yra New Jersey valstybė, kuri gausi lietuviškomis kolonijomis.

Viena tokių yra KEARNY, apie 12 mylių nuo New Yorko. Nors nedidelė, bet turi kuo pasididžiuoti: nauja bažnyčia, bėgama įrengti paparinė mokykla, statomas naujas vienuolynas, seselėms mokytojos, finansiška pajėgus lietuviškas bankas ir du moderniški lietuviški klubai — Lietuvių Katalikų Bėgneruomenės Centras ir Lietuvių Politikos Klubas. Abiejų klubų pūkūs pastatai ir moderniški įrenginiai.

Vykdami į New Jersey, sustokite KEARNY, pamatysite kolonijos lietuvių darbštumą ir sugebėjimus, o Lietuvių Katalikų Bėgneruomenės Centre (6 Davis Avenue, Kearny, N. J.) Lietuvių Politikos Klube (134 Schuyler Ave., Kearny, N. J.) pajusite tikrą lietuvišką nuotaiką, rasite senų pažįstamų ir čia išsivešite gražių atmintinų išpūdžių.

Laukiame atvykstant!

J. BELZA,

Lietuvių Katalikų Bėgneruomenės Centro Pirmininkas

M. S L U Ž I S,

Lietuvių Politikos Klubo Pirmininkas



PAVERGTŲJŲ TAUTŲ savaitėje New Yorke liepos 12. Nuotr. P. Ažuolis.

Daug pasiekta per didelį vargą

Greičiausiai lepkričio mėnesį Vasario 16 gimnazijos mokiniai jau persikels į naująjį, modernų, erdvų ir šviesų pastatą. Čia įrengiamos visos klasės, kabinetai, direktoriaus ir mokytojų kambariai, be to, bus trys butai gimnazijos personalui, dar keli kambariai viešingumams mokytojams, bus ir erdvi valgykla su įvairiais sandėliais. Viena klasių turės dr. J. K. Valiūno vardą. Joje numatoma pakabinti ir lietuvių prekybininko bei jo šeimos nuotrauką.

Dr. J. K. Valiūnas Vasario 16 Gimnazijoje pasirinko savo vardą klasei.



DR. J. K. VALIŪNAS. Nuotr. V. A. Seikos.

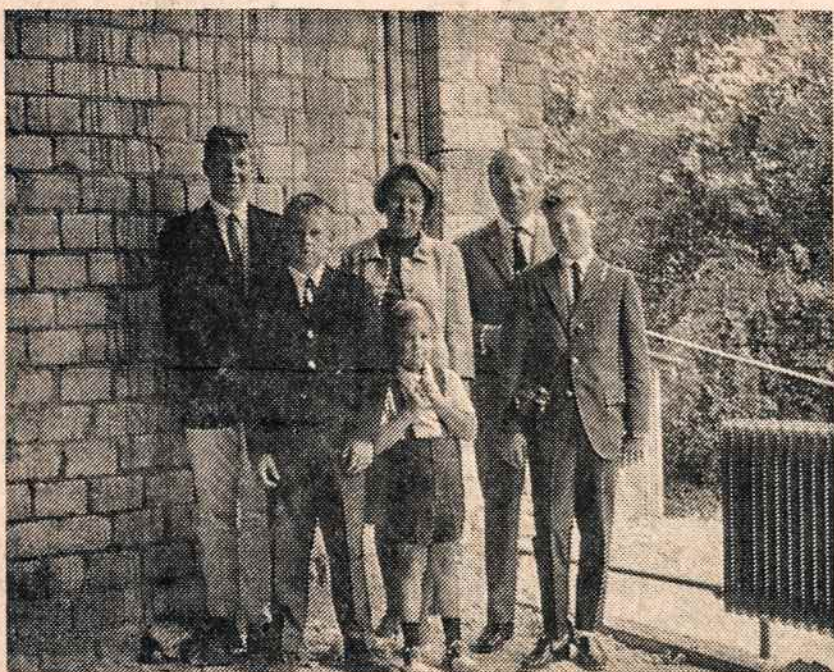
Dr. J. K. Valiūnas pats pirmasis iš paskirų šios gimnazijos aukotojų paskyrė didžiausią sumą — 2,500 dol., ir liepos 6 d., lankydamasis Huettenfelde, gimnazijoje pasirinko numis. Buvo Heidelberge, iš Huettenfeldo nuvyko į "sentimentų miestą" — Tuebingeną, vėliau išvyko į Šveicariją, Ispaniją, Italiją ir rugsėjo 4 d. jau žada būti New Yorke.

Po trumpos, gerai parengtos meno programos, dr. J. K. Valiūnas papasakojo, kad jo išpūdziai Vasario 16 gimnazijoje esą nepaprastai geri. Čia jis lankėsi pirmą kartą. Jam, kaip ekonomistui, aišku, kad gimnazijai tekę susidurti su sunkumais. Naujasis pastatas absoliučiai reikalingas, — pabrėžė Valiūnas, — o ligšioliniai barakai liudija mokytojų ir mokinių pasiaukojimą. Jo žodžiais: "esu išitikinęs, kad baigiamos patalpos duos naują akstiną Vokietijos ar net Europos lietuviams jų vaikus leisti į šią gimnaziją. Manau, kad lietuviai telks pastangas siųsti savo vaikus į gimnaziją ir iš kitų kraštų".

Besikalbant su dr. J. K. Valiūnu, jis išskėlė mintį: JAV lietuviai turėtų suorganizuoti bent 2 stipendijas Vasario 16 gimnazijos mokiniams. Jis pats sutinka prisidėti finansiskai. Tokias stipendijas galėtų suorganizuoti ir, pvz., kai kurios lietuvių kolegijos JAV.

O kiekia dr. Valiūno bendra nuomonė apie gimnaziją ir jos įtaką? Jis atsakė: — Manau, kad šioji institucija iš viso pasaulio lietuvių turėtų susilaukti dar daugiau dėmesio, nes čia daug pasiekta per didelį vargą, trūšą ir pasiaukojimą. Šis kultūros vienetas labai tinka ir reprezentacijai. O aplamai gimnazija dar turi sąlygas ir daugiau plėstis, juo labiau, kad ji — kaime, turi daug vietos — apie 5 ha plotas. Pagaliau būtų gyvas reikalas turėti koncentruotą vienatę, kuris iš savo kultūros spinduliavimu galėtų patenkinti ne tik Europos, bet ir kitų kontinentų lietuvius.

V. A.



DR. J. K. VALIŪNAS su šeima Vasario 16 gimnazijos klasėje, kuri bus pavadinta jo vardu. Nuotr. V. A. Seikos.

PIRMOJI STUDIJŲ SAVAITĖ DAINAVOJE

Išdėjos ir darbai 20 metų išėjvijos perspektyvoje

Tokia bendra tema rugpjūčio 9 - 16 Dainavos stovykloje prie Detroito įvyks pirmoji Amerikos lietuvių studijų savaitė.

Siemet sukanka 20 metų, kai gyvename svetur. Atėjo pagaliau laikas, lyg stovyklose Vokietijoje, vėl pamatyti visų veidus, be grupinių atsidalinimų išgirsti apie viens kitų darbus, idėjas ir gal surastį kelią išjungimui ir prasmingą bendruomenės gyvenimą. Tai ypač aktualu jaunajai kartai, jau išėjvijoje baigusiai aukštusius mokslus, t. y. jėgoms, subrendusioms išėjvijoje, bet dar nesuradusioms bendros plotmės veiklai. Iniciatoriai, savaitės ruošėjai, ir didžiuma programos dalyvių yra jaunosios kartos žmonės. Be gamtos privilegijų, Dainavoje numatyta plati ir įvairi programa, nes laukiama įvairių polinkių lietuvininkų. Programa sekanti:

Rugpjūčio 9 — Registracija. Iškilmingas atidarymas. Dr. J. Girmiaus paskaita "Dvidešimt metų išėjvijos".

Rugpjūčio 10 d. — V. Vaitiekūnas — "Aš esu Tavo Viešpats" — Lietuvos jaunimas sovietinės indoktrinacijos maši-

noje. J. Miklovo pranešimas "Lietuvių Jaunimo Antikolonialinė Lyga".

Rugpjūčio 11 — Įvykiai ir nuomonės — laisvoji tribūna diskusijoms. Atskirų organizacijų posėdžiai.

Rugpjūčio 12 d. — K. Skrupskelis — "Apie laisvę ir autoritetą". Dr. J. Balys — "Lietuvių liaudies dainų simbolika". R. Babickas — "Jazz'as".

Rugpjūčio 13 — Dr. B. Vaškelis — "Poetai Milažius ir Baltrušaitis". Dr. I. Gražytė — Išėjvijos tematika lietuvių literatūroje". Muz. A. Mikulskis — "Senosios lietuvių liaudies dainos".

Rugpjūčio 14 — Dr. A. Klimas — "Lietuvių kalba indoeuropiečių kalbų šeimoje". Dr. I. Užgiriene — "Įvairios kūrybingumo sampratos".

Rugpjūčio 15 — Dr. L. Sabaliūnas — "Lietuvos laisvinimas ir antikolonializmas". Dr. V. Vardys — "Kommunizmo įtaka lietuvių tautinę sąmonę". Simpoziumas "Rytų Europos politinė ateitis" — pradeda dr. G. Gedvilą.

Rugpjūčio 16 — V. Kamantas — "Lietuvių Bendruomenė" Studijų savaitės uždarymas.

Vakarinėse programose numatyta: Poezijos vakaras (poetas A. Mackus), "Antro Kaimo" pasirodymas, Dramos vakaras (aktoriai Nijolė Martinaitė ir J. Kelečius), stovyklos pajėgų pasirodymai.

Savaitės rengimo komitetą sudaro: G. Gedvilą, D. Koklytė, D. Lukošytė, A. Mickevičius, L. Petrauskaitė, R. Budrys R. Šliažas (pirm.), R. Stakauskas, R. Staniūnas. Globoja JAV Lietuvių Bendruomenės CV.

Registraciją tvarko J. Buitkus, 8025 Logan St., Detroit 9, Micj. (j.m.)

LIET. BENDRUOMENĖS DARBAI

Jonas Jasaitis, JAV LB Centro Valdybos pirmininkas, dalyvavo Alto kongrese Washingtono ir ta proga turėjo pasitarimus su Lituanistikos Instituto prezidentu dr. J. Baliu, "Gimtosios Kalbos" redaktorium L. Dambriūnu ir Washingtono LB apylinkės pirmininku Pr. Zunde. Buvo aptarti Lituanistikos Instituto ir Kultūros Fondo bendradarbiavimo klausimai leidinių reikalu. "Gimtosios Kalbos" tollmesnis leidimas bei kiti organizaciniai reikalai.

L. Dambriūno paruošta brošiūra "Lietuviškas auklėjimas šeimoje" jau išspausdinta ir neužilgo bus pradėta platinti. Ši brošiūra trumpai ir aiškiai nušviečia ir išryškina lietuviškos išlaikymo šeimoje klausimą. Brošiūrą išleido JAV LB Kultūros Fondas Lietuvių Fon skirtomis lėšomis. Tai tryliktašis KF leidinys. Be šio leidinio šių metų pirmojoje pusėje Kultūros Fondas išleido S. Jonynienės paruoštą vadovėlį "Tėvų šalis" ir V. Jakubėno, Al. Šimkaus ir J. Zdaniaus paruoštą "Lietuviškos muzikos rinktinę fortepionui". Dabar

KF pirmininko pareigas eina Jonas Jasaitis.

"Aleksandryno" trečiojo tomo korektūros jau baigtos taisyti ir neužilgo bus išspausdintos. "Aleksandryną" leidžia L B Kultūros Fondas. "Aleksandryno" išspausdinimo išlaidoms padengti dar reikia 250 prenumeratorių. Visi trys Aleksandryno tomai kainuoja 15 dol. Užsakymus siųsti KP izdininkui, adresas: Jonas Bertušius, 5348 So. Talman Ave., Chicago 32, Ill. "Lietuviškos muzikos rinktinę fortepionui", skirtą piano besimokančiam jaunimui bei muzikos mėgėjams, galima užsisakyti tuo pačiu KF izdininko adresu, kaina 2 dol.

JAV LB Centro Valdyba bendraraščių paragino visas L B apylinkių ir apygardų valdybas rengti Lietuvių dienas rugsėjo mėnesyje.

Praėjusioje LB Tarybos sesijoje buvo nutarta rugsėjį skelbti bendruomenės idėjos skleidimo ir organizacinio stiprinimo mėnesiu. Taip pat Centro Valdyba ragina skaityti ir platinti "Pasaulio Lietuvių".



CHICAGOS aukštesnės lituanistikos mokyklos išleistuvių metu buvo padovanotos dvi mokinės M. Noruštė ir M. Pakalniškytė. Jos daugiausia išplatino mokyklos leidinių. Šalia stovi mokyklos direktorius Masilionis. Nuotr. Z. Degučio

Lietuvių diena pasaulinėje parodoje

Rugpjūčio 23 d. — lietuvių diena. Programos ir smulkūs pranešimai jau yra spausdinami ir greitai bus paskelbti. Dabar tiksliai bendrai galima priminti, kad jau visi reikalingi darbai padaryti ir skubiai vykdomi paskutiniai pasiruošimai. Reklamos ir plakatai spausdinami. Laikraščiai ir radijo vlandėlių vedėjai yra prašomi talkon.

LKPP valdyba su visomis komisiomis dažnai posėdžiauja ir smarkiai dirba, kad lietuvių dienos pasirodymas gerai pavyktų. Daugelis žymių žmonių, amerikiečių ir lietuvių, jau pakviesti dalyvauti lietuvių dienos garbės svečiais. Lietuvių dienos programą praves Rūta Lee - Kilmonytė.

Visa programa bus rekorduojama, ir dėl to jau yra susitarta su specialistais. New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmai bendrai su LKPP baigia spaus-

dinti lietuvių dienas ir visai parodai vadovą, kuris bus paravinėjamas po 1 dolerį. Bus pardavinėjama lietuvių dienos programa, ženkleliai ir auksinės. Susitarta su New Yorko spauda, radijo ir televizija dėl lietuvių dienos programos skelbimo. Lietuvių dienos programą išpildys didžiulis choras iš 1500 dainininkų ir 700 šokėjų, suvažiavusių iš viso laisvojo pasaulio. Tokios nepaprastai svarbios programos paskelbimas ir pamatyti yra reikalinga ne tūkstančiui, bet dešimtims tūkstančių lietuvių, kad tinkamai pasirodytume prieš visus, kurie atvyks pasižiūrėti lietuvių dienos.

LKPP, ruošdamas programą, dirbo visų lietuvių ir Lietuvos naudai ir garbei, ir dabar mūsų širdžiai prašo visus lietuvius kuo daugiau dalyvauti.

A. S. Trečiokas
Spaud. ir inf. kom. narys

Baigė pirmuoju su aukso medaliu

Vytenis Gaudentas Babrauskas, rašytojų Gražinos ir Benio Babrauskų sūnus, baigė šv. Ignaco aukštesniąją mokyklą, seniausią ir vieną iš geriausių Chicagoje. Į ją įstoti nėra lengva, nes tik apie pusę kandidatų teptiima. Geriausiai išlaikę egzaminus, skiriami į garbės klasę — A., prasciau išlaikę — į B., toliau į C, D, E-H. Lietuvių toje jezuitų vedamoje mokykloje yra apie 5 proc., tai lietuviams malonu, kad nors vienas iš jų per metus patenka į garbės klasę. Garbės klasė skiriasi nuo visų kitų tuo, kad joms sustiprintas matematikos kursas ir, šalia visai mokyklai privalomos lotynų kalbos, čia pridodamos dar dvi kalbos: graikų ir rusų.



VYTENIS BABRAUSKAS

Vytenis Babrauskas buvo ne tik vienintelis lietuvis, patekęs į tą garbės klasę, bet jis baigė ją pirmuoju — visais labai gerais pažymiais, tuo būdu gaudamas aukštinį mokyklos raktą — gold key of excellence. Jo pažymių vidurkis viršija 95. Tur būt, pirmas atsitikimas tos mokyklos istorijoje, kad lietuviu pavardė buvo išskirta iš 276 baigusiujų į pirmąją vietą. Toks įvykis reiškia daugiau negu garbę: tai parodo, kad lietuvis savo gabumu ir darbštumu

mu siekia ir pasiekia mokslų viršūnę.

Vytenis anksčiau baigė aukštesniąją lituanistikos mokyklą — taip pat su penketukais. Aukštesniųjų mokyklų lituanistikos varžybose dukart yra laimėjęs pirmąsias vietas. Ypač veiklus ateitininkas, susirinkimuose dažnai skaitęs referatus. Mokykloje dalyvavo keliose mokiųjų klubuose.

V. Babrauskas laimėjo 4 stipendijas: yra National Merit scholarship finalistas, gavo B. linois valstybės stipendiją, Pulmano fondo ir Swarthmore kolegijos stipendijas. Rudenį pradės studijas Swarthmore kolegijoje Pensylvanijoje. Tai yra bene didžiausią įstojančiųjų paranką daranti JAV kolegija, kurioje garsieji universitetai, kaip Harvard, Yale, Brown, MIT, ima bent 25 proc. kandidatų. Swarthmore tepatenka vos 10 proc. prašančiųjų. C. H.

JAV LB Centro Valdyba skelbia jaunimo literatūros 500 dol. premiją už metų bėgyje išleistus ar rankraštyje pristatytus kūrinius. Premijos taisyklės bus paskelbtos vėliau. Premijos mectenatas — Lietuvių Fondas.

Geriausiai pailsit per atostogas garsiaje Cape Cod - Osterville kurorte prie atviro Atlanto jūros pliažo — gražioje lietuviškoje

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiomis)
- Geras lietuviškas maistas
- Siemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salionas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą. Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir priima svečius vasarėjimui. Kreiptis tiesiai į — VILA AUDRONĖ, 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Marija Jansonienė — Tel. 428-8425.

Kiekvienas nori savo trumpas atostogas praleisti gražiausioje ir geriausioje vietoje — CAPE COD kaip tik ir yra toji gražiausioji vieta, o OSTERVILLE MANOR SAVININKAS

JUOZAS KAPOČIUS

yra pasirošęs savo svečiams suteikti ko geriausias poilsiui sąlygas. Vasarvietė atidaryta nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 d. Užsaky mus siųsti:

OSTERVILLE MANOR, Inc.
WEST BAY RD., OSTERVILLE, CAPE COD, MASS.

Telefonu kreiptis:
Osterville, Mass. GARDEN 8-6991.



KENNEBUNKPORTO berniukų vasaros stovykloje Nuotr. B. Kerbelienės.

Visi kviečiami į

LIETUVIŲ DIENĄ-PIKNIKĄ

Pranciškonų vienuolyne, Kennebunkport, Me.

Rugpjūčio 2 dieną

11:00 Iškilmingos primicijų mišios ir palaiminimas.

Tą dieną yra garsieji Porciunkulės atlidai mūsų kopyčioje.

12:00 Pietūs.

3:30 Kultūrinė programa:

Muzikalinė programa atliekama So. Bostono šv. Petro parapijos choro, vadovaujant komp. J. Kačinskui.

Tautiniai lietuvių šokiai, vadovaujant Onai Ivaškienei.

Tėvai pranciškonai nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti šioje metinėje šventėje, pasidžiaugti gražiąja gamta Maine, pasimatyti su pažįstamais.

Neprikl. Lietuvos raitelių vadas

Prisimenant a. a. pulk. Edvardą Kraunaitį

PETRAS JURGĖLA

Ilgai sirgęs vėžio liga, birželio 30 mirė generalinio štabo pulkininkas Izidorius Edvardas Kraunaitis.

Buvo gimęs 1899.10.7 Sešolių dvare, prie Širvintų. Mokslo ėjo Maskvoje ir Vytauto D. gimnazijoje Vilniuje. Buvo skautas nuo 1915, skautininkas, Vilniaus lietuvių skautų tautininko padėjėjas 1918-19, skautų instruktorius Kaune, Lietuvos Skautų Sąjungos Kauno rajono vadas 1939-40.

1919.3.17 savanoriu įstojo į Lietuvos kariuomenę. Buvo šaukus raitininkas. Dalyvavo ištysoje eilėje kautynių 1919 - 20, išbloškiant iš Lietuvos rusus, bermontininkus ir lenkus. Už sumanumą ir puikų vadovavimą žvalgų būreliui buvo pakeltas jaun. puskarininkiu, o už narsumą apdovanotas Vyčio Kryžium 1919. Savanoriu dalyvavo Klaipėdos krašto išlaisvinimo kovose 1923, vadovaudamas sukilėlių raitininkų būriui. Baigė karo mokyklą 1920,



A. A. PULK. EDVARDAS KRAUNAITIS 1929 metais.

aukštusios karininkų kursus, o Prancūzijoje karo mokyklą, aukštąją kavalerijos karininkų mokyklą ir karo akademiją — visas 5 pirmuoju. Buvo mūsų husarų kulkosvaidžių eskadrono vadas, kavalerijos štabo viršininkas 1927 - 34 ir 1937 - 39, ulonų pulko vadas 1934-35 ir husarų pulko vadas 1939 - 40. Tuo pat metu nuo 1927 buvo karo mokyklos ir Vytauto D. aukštiosios karo mokyklos lektorius, dėstęs kavalerijos taktiką.

Plk. Ed. Kraunaitis buvo nepaprastų gabumų mokytojas, organizatorius ir vadas. Būdamas kavalerijos štabo viršininku, paruošė mokymo programą ir instrukcijas ne tik kavalerijos pulkams, bet ir Saulių Sąjungos raitininkams ir teritoriniams dragūnams. 1933 suorganizavo civilių raitininkų s-gą Vytija ir buvo jos vadas 1933-35. Vytija jungė apie 20, 000 vyrų. Šį sąjūdį panaikinus, buvo Žirginio Sporto S-gos p-kas nuo 1937. Organizuodavo Žirginio sporto šventes ir vadovaudavo rungtynėms. Paryžiaus karo akademijoje mokėsi ir anglų, lenkų, amerikiečių ir kitų valstybių karininkai. Per baiginius egzaminus kursininkai manevruose vadovavo prancūzų kariuomenės daliniams.

Kraunaičiui teko vadovauti korpui (kelioms divizionams). Jo įsakymus bei uždavinius korpas vykdė darniai ir sparčiai, kad net visi karininkai ir akademijos profesoriai žavėjosi "klasikiniu vadovavimu". Beje, šią akademiją su Kraunaičiu baigė keli JAV karininkai (vėliau generalai) ir dabartinis Brazilijos prezidentas gen. Bronco.

Karinėje spaudoje ir L. Enciklopedijoje velionis rašinėjo apie žirgą, kavaleriją, raitininko mokymą ir kt. Paruošė pirmąjį kavalerijos vadovėlių 1927 ir kavalerijos statuto II dalį — kautynes — 1938. Parašė Nepr. Lietuvos kavalerijos istoriją 1928 m.

Si nepaprasta karinė asmenybė savo idėjomis, raštais ir darbais labai daug nusipelnė Lietuvos respublikai, auklėjant ir parengiant tėvynės gynimui visas Lietuvos raitininkų pajėgas. Buvo apdovanotas Vyčio

organizavo Ramovės New Yorko skyriaus pirm. V. Alksninis. Karštą lydėjo Amerikos, Lietuvos ir Amerikos lietuvių legiono vėliavos, kurias nešė uniformuoti legionininkai: posto vadas A. Kaunas, prof. K. Kepalas ir J. Kundrotas. Prieš uždarant karštą, velionies mokslo ir veiklos draugas P. Jurgėla apibrėžė plk. Ed. Kraunaičio darbus ir nuopelnus Lietuvai, vadovavo gedulo eisenai ir apeigoms prie kapo.

Prie kapo jautrias kalbas pasakė N. Y. ramovėnų vardu V. Alksninis, husarų karininkų vardu Kirkyla, Vyčio Kryžiaus kavalerių vardu L. Virbickas, LB vardu J. Šlepetys, dr. Plechavičius, K. Kepalas, Balčiūnienė, K. Kalendra iš Kanados, Kario redaktorius Z. Raulinaitis. Atsiveikimo kalbų metu karstas buvo uždegtas Lietuvos vėliava, kurios idealui siekti velionis buvo pašventęs visą savo energiją, žiningumą, patyrimą.

Išėkis, mielas kary, svetimos žemės kalnuose — toli nuo tos žemės, kurią 1919-20 metais padėjai išlaisvinti, apginti ir buvai parengęs išstis raitininkų pulkus budėti Lietuvos laisvės sargyboje! Palikai šviesaus lietuviško idealizmo, darbštumo, vytiško šaunumo ir kovingumo pavyzdį. Parodei, ką kovotojas lietuvis gali. Iš tavo veiklos sėmsimės dvasinės stiprybės, siekdami Lietuvos išlaisvinimo.

WATERBURY, CONN.

Siemet, kaip ir praecy, Altas birželio 20 surengė tragiškojo birželio minėjimą. Tos dienos vakare gausus būrys tautiečių, susirinkę prie lietuviško kryžiaus, pagerbė kritusius Lietuvos gynėjus, padėdami vainiką, sugiedodami Marijos giesmę. Klebonas tarė trumpą žodį. Po to visi nuvyko bažnyčion trumpų pamaldų, o vėliau visi susirinko prie naujosios mokyklos, kur vyko didžioji minėjimo dalis. Oras pasitaikė dėkingas, tad ta proga uždarytoji gatvė ant išstatų kėdžių susėdo gausiai susirinkusieji, kurie daugumoje į visus minėjimus lankosi.

Po trumpų įprastinių apeigų, vėliavos įnešimo, invokacijos ir himnų, miesto mėras tarė keletą nuosirdžių žodžių. Klebonas kun. A. E. Gradeckas perskaitė kongresmano J. Monagano sveikinimo telegramą. (Jis tą dieną savo šeimą perkėlė gyventi į Washingtoną). Komp. A. Aleksio ved. vyrų sekstetas padainavo patriotinių dainų. Inž. J. Miklovas gan įdomiai nušvietė šių die-

nių tikrąjį Lietuvos gyvenimą. Jo kalba visus užimponavo, nes savo nuoširdumu iškėlė ir tai, kas dar visuomenei buvo nežinoma. M. Andrikytė perskaitė rezoliucijas, kurios pasiūstos aukštesniems valdžios pareigūnams. Kitą dieną, sekmadienį, 11 val. mišios buvo atlaikytos už kenciančią Lietuvą, chorui giedant pritaikintas giesmes ir pabaigoj himnus.

Pažymėtina, kad vietinė spauda plačiai iš keleto kartų aprašė šio minėjimo programą ir jos reikšmę, o po minėjimo patalpino ilgesnį reportažą su prezidiumo nuotrauka. Buvo paskleista spausdintų atsisaukimų ir propaguota per abiejus lietuviškas radijo valandėles.

Sio liūdnojo minėjimo proga Alto valdybos buvo nusistatyta labiau koncentruotis į tos dienos minėjimo reikšmę, neapsunkinant atsilankiusių įkyrėjusiomis rinkliavomis. Buvo pasitenkinta tik priminimu, kad priimamos smulkesnės au-

kos išlaidoms padengti. Buvo surinkta apie 60 dol. Waterburio Alto valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams. A. Č.

WATERBURY, CONN., minint birželio trėmimus. Iš k. į d. muz. A. Aleksis, miesto majoras Joseph Mc Nellis, kleb. kun. A. Gradeckas, J. Miklovas — pasakęs kalbą, A. Čampe — Alto pirm. Nuotr. Waterbury Sunday Republican.



NEW YORKO tautinio šokių grupės pasaulinėje parodoje prie Singer Bowl, kur rugpiūčio 23 bus lietuvių pamaldos. Nuotr. P. Ažuolo.

BENDRUOMENEI IDEJAI ŠAUKIANT

CAMBRIDGE, N. J.

Cambridge miestelis yra prie pat Philadelphia, bet jau New Jersey valstijos pietinėje dalyje. Prieš keleris metus čia pradėjo kurtis vadinamųjų "naujųjų ateivių" būrelis. Šiandieną čia jau gyvena trejetas blokų plote išsidėstę 14 šeimų. Jų namai plačiuose sklypuose, daugumas pačių rankomis pasistatyti, skęsta aukštų ažuolų bei plačiausių pušų paunksmėje.

Iš čia prieš dvejis metus pradėta įgyvendinti bendruomeninė idėja apjungę atskirus lie-

tuvių, plačiai išsibarsčiusius po pietinę New Jersey: nuo Trentono iki Ocean City imtinai. Šios apylinkės bendruomeniuose aktyviųjų sąrašuose jau yra 96 asmenys. Jų apjungimas į JAV LB pietinę New Jersey apylinkę pateisintas patraukliais reiškiniais: gan sąžiningai atiduodamas solidarumo įnašas, parėnkamos gyvybiniais lietuvių interesams aukos, aktyviai dalyvauta Amerikos Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimuose, stengiamasi dalyvauti Lietuvos laisvės bylos akcijoje einant į vietos amerikiečių spaudą, kontaktuojami kongresmanai, organizuojami žiemos sezono kultūriniai vakarai, ir rengiama Bendruomenės diena. Visi šie bei kiti darbai atėjo su apylinkės suorganizavimu.

Vietos apylinkės valdybos veiklos plane numatytoji Lietuvių Diena siemet rengta jau antrą kartą, pavadinant ją bendravimo pobūviu, įvyko birželio 27 Gasparėnų gražiojoje sodyboje, paskendusioje tarp pušų ir besiremiančioje į Cambridge ežerą. Šis pobūvis buvo pradėtas vakare, 6:30 val. bendromis vaišėmis, susirinkus arti šimto apylinkės lietuvių bei jų kviestųjų svečių. Saulei leidžiantis ežero pakrantėje buvo užkurtas laužas, nuteikdamas Joninių tradicinei šventei.

Laužo programą pradėjo apylinkės pirm. Balys Raugas, svei-

kos išlaidoms padengti. Buvo surinkta apie 60 dol.

Waterburio Alto valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams. A. Č.

kindamas pietinės New Jersey lietuvių, paklausiusius bendruomenės idėjos kvietimo, ir reikšdamas viltį, kad "pabirę po pietinės New Jersey kampų netapsime sausomis alyvos šakelėmis". Vytautas Volertas, praveddamas laužo programą gražiomis apybraižomis įpraminio Joninių laužo tradiciją. Vincas Salčiūnas su aktorišku įsijautimu paskaitė ištrauką iš J. Kraliaus kūrybos. Po to suskambėjo dainos. Laužui gėstant aukštos pušys sužibo gausiomis iliuminacijų lemputėmis, kviesdamos dalyvius nuotaikingiems šokiams terasoje bei salione. Su malonumu tenka pažymėti visą eilę gražių atsiliepiamų apie vietos bendruomenės apylinkės pobūvių skatinant, kad ateityje į šitokių pobūvių būty stengiamasi pasikviesti vietos administracijos atstovus, vietos spaudos žmones, kongresmanus. Būtinai reikia surasti formą ir jaunimui plačiau į šitokią bendrą nuotaiką įtraukti.

B. Butkalis

Baltimorės žinios

Prel. Ludvikas Mendelis, Sv. Alfonso parapijos klebonas, praleido savo atostogas važinėdamas ir lankydamas įvairias šventoves Italijoje. Grįžta rugpiūčio 1. Energingas klebonas visiem parapičiam ir novenos maldininkam pasiuntė atvirukus iš Romos. Daug parapičėių nudžiugo, gavę savo klebono sveikinimus iš Europos.

Suaugusiųjų klubo iškyla (swimming party) Broniaus ir Onos Leikų gražiose namuose šeštadienį, liepos 25, gražiai pavyko. Klubo nariai su savo pažįstamais maloniai praleido laiką.

Jonas Lekevičius su žmona Ona ir dukterimi Cindy išvažiavo į Kaliforniją atostogom. Jonas yra populiarus orkestro vedėjas Baltimorėje. Jis groja šokiui beveik kiekviename lietuviškame parengime. Linkime visai šeimai malonių atostogų.

Ekskursiją į pasaulinę parodą New Yorke rugpiūčio 23, lietuvių dieną, rengia komitetas, kurį sudaro Tomas Grajauskas, Morkus Šimkus ir kiti. Ekskursija vyks traukiniu šeštadienį, rugpiūčio 22. Bus proga pasimatyti su savo pažįstamais iš kitų miestų.

Bronius Škulis, senos kartos lietuvis, ilgai gyvenęs Morrell Park, Baltimorės priemiestyje, mirė liepos 16 avo namuose (Wicks St.) po ilgos ir sunkios ligos. Velionis visą laiką dirbo siuvėjo darbą įvairiose siuvyklose. Gedulingos mišios buvo šv. Alfonso bažnyčioje liepos 20. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdusi žmona Agnieška.

Jonas Obelinis

IŠ VISUR

— Kunigų Vieniybės seimas šaukiamas rugsėjo 8 Maspethe, N. Y., Viešpaties Atsimainymo parapijos salėje. Seimas prasidės mišiomis 9 val. ryto, posėdžiai — 10 val. Darbotvarkėje pratomami Centro Valdybos, centrinių organizacijų dvasios vadų, Religinės šalpos ir provincijų pranešimai. Bus ir dvi paskaitos. Programa bus pranešta kunigams aplinkraščių. Kunigai bus nuvežti autobusu į Vatikano paviljono koplyčią, kur bus šv. Valanda 4 val. popiet. Kunigų Vieniybės pirmininku yra prel. Pr. Juras.

— Lietuvių dieną pasaulinėje parodoje rugpiūčio 23 mišios bus laikomos Singer Bowl 12:30 val. Mišias aukos vysk. V. Brizgys.

— Birutė Valterienė, viešnia iš Anglijos, dantų gydytoja, dalyvavo Alto suvažiavime Washingtone, kur sutiko daug draugų bei pažįstamų. Buvo paprašyta pasveikinti suvažiavimą Anglijos lietuvių vardu. Aplankė sostinės žymiausias vietas ir pažįstamas. Suvažiavimas užėmė daug laiko, tad Washingtono lietuviams neteko pasiklausti jos malonaus dainavimo. Iš Vašingtono aplankė Philadelphia, New Yorką, kur dainavo per J. Stuko radiją. Buvo sustojusi pas B. Švilpus, savo giminaičius. Toliau išvyko į Bostoną, Cape Codą ir Montrealį. Pradžioje rugpiūčio grįš atgal į Angliją.

— Kun. Antanas Čeponis, eilę metų pastoracijos darbą dirbęs Miami, išskrido į Leningradą ir iš ten į Vilnių. Drauge keliauja jo motina, O. Čeponienė. Iš Vilniaus per Maskvą jie grįžta į Miami. Visi keliai eina per Maskvą; atrodo, tartum į Lietuvą nebūtų tiesesnio ir trumpesnio kelio.

— Pax Romana suvažiavime Washingtone, D.C., egzilų (lietuvių, latvių ir ukrainiečių) surengtas meno vakaras pasisekė labai gerai ir dalyvių buvo priimtas su ovacijom. Suvažiavimas baigiasi liepos 30. Platesnis jo aprašymas ir Darbininko korespondento išpūdziai bus kitame numeryje.

— Akademinio Skautų Sąjūdžio 14-ji vasaros stovykla įvyks rugpiūčio 24-30 dienomis Tuxedo, N. Y. Visi ASS nariai, norintieji stovyklauti, registruojasi pas Laimą Šileikytę, 86-09 96 St., Woodhaven, N. Y. 11421 Tel. HI 1-5485. Stov. mokeskis — 28 dol. Registruojantis reikia įmokėti 5 dol., kurie įskaitomi į stovyklos mokesį. Anksčiau užsiregistruojantiems bus teikiama pirmenybė gauti geresnes patalpas.

— LF Bičiulių vyr. tarybos rinkimų komisija prašo LF bičiulių nepamiršti, kad tarybos balsavimo terminas baigiasi rugpiūčio 5.

CATSKILL KALNUOSE

DRUSKONE HALL

Ideali vasarvietė atostogom, savaitgaliam, iškylom. Svečiai atostogom priimami visą rugpiūčio mėnesį. Informacijoms kreiptis:

Mrs. S. Kraunaitienė

ANDES, N. Y.

Tel. ANDES, N. Y. 676-2781



TARP SMILGŲ gražios gėlių auga... Iš mergaičių stovyklos Putname. Nuotr. B. Keršienis.

DONELAITIS MERGAIČIŲ STOVYKLOJE

Liepos 26 užsibaigė dvidešimt pirmoji mergaičių stovykla Putname. Jos vadovybę sudarė Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys ir kiti mokytojai: globėja — Motina M. Augusta; dvasios vadas — kun. dr. P. Celiešius; stovyklos vedėja — sesuo M. Jonė; vedėjos padėjėja — sesuo M. Cordia; mokytojai: religijos — kun. dr. P. Celiešius, dainų ir giesmių — sesuo M. Bernarda; lietuvių literatūros — sesuo M. Jurgita; lietuvių kalbos ir dainų pažinimo stovyklautojos — Elė Sembergaite; lietuvių kalbos silpnai mokančioms — sesuo M. Eucharista; šokių ir

sporto — sesuo M. Cordia ir Roma Zdanytė; rankdarbių — sesuo M. Jonė ir ses. Aušrelė Vasiliauskaitė.

Vakariniai užsiėmimai — laužai, talentų vakarai, literatūros vakarai — žadino mergaičių aktyvų dalyvavimą programose. Pasikalbėjimai atvėrė šių dienų jaunimo problemas. O to jaunimo buvo gausu — apie 120 mergaičių iš įvairių Amerikos valstybių ir iš Kanados. Kiekviena diena buvo įvairi, naudinga ir smagi. Gamtoje mergaitės, atvykusios iš miestų, atsigavo. Gerai suplanuoti, gerai prarasti dienotvarkės punktai

Šiais metais su nepaprasta energija ir įsijautimu visa stovykla dalyvavo Kristijono Donelaičio "Metų" pristatyme. Programą pravedė seniūnė Felicija Giedrytė iš Washingtono, D. C.; ji pasakė, kad jei stovyklautoja rašytų ta patį veikalą, tikriausia Donelaičio "Vasaros darbus" pakeistų į "Vasaros linksmybes". Publiką su Donelaičiu gyvai supažindino kun. Stasys Yla. Skaitytos ištraukos iš keturių "Metų" dalių. Gražiu tarimu skaitė ištraukas seniūnės padėjėja Aldona Masilionytė iš Dayton, Ohio. Matėm Pričkų, Selmą, Laura, Dočį, S'unkių. Aplankė kvieslys ir piemenėlis. Atitinkamas dainas, paruoštas ses. M. Bernardos, dainavo stovyklautojos: Pavasaris, Kur sodyba, Dobilas, Suktinis, Bitute pilkoji, Piemenėlio vargai.

Gražiai išpildyti šokiai liudijimo mergaičių ir mokytojų ses. M. Cordijos ir Romos Zdanytės bendradarbiavimą: Kubilas, Suktinis, Bitute Pilkoji, prancūziškas Promenade, Noriu miegoti, ypatingai gerai atliktas Dobilas susilaukė didelio plojimo. Programa, vadovaujant ses.

M. Eucharistai, buvo gerai paruošta ir gerai atlikta. Nors Kristijono Donelaičio žodynas šiandien mums svetimas, jo mintys surado atgarsį stovyklautojų vaidyboje, šokiuose, dainose. Ne vienas nusistebėjo tokiu sėkmingu dviejų savaitių darbu, o tai tik mažas gabalėlis didelės 21-sios Immaculatos stovyklos veiklos. M. S.

Lietuvių diena bus rugpjūčio 16. Per 50 metų lietuviai (nukelta į 7 psl.)



BAYONNE, N. J. iš k. į d. Mrs. Anthony Miskewicz, Mrs. Vytis Kavolis, Mrs. Edward Mocielo prie stalo užtiesimo, kuriam buvo paskirta pirmoji p. emija.

BAYONNE, N. J.

Sv. Mykolo parapijos moterų sodalija laimėjo pirmąją premiją stalų puošimo festivalyje, kurį rengė Bayonnės laivyno tiekimo centro karininkų žmonių klubas. Sodalietės buvo išrinkusios pirm. Mrs. Vytautas Kavalius ir jos padėjėja Mrs. Edward Maceiko, Mrs. Stanley Tumas ir Mrs. Anthony Miskewicz. Jos turėjo parnginti eksponatus festivaliui.

Mrs. Kavalius praleido daug valandų, sukurdamas iš cukraus, kiaušinių baltymo ir citrinos

rūgšties ištisą apsnigtą kaimą. Buvo padaryta net bažnyčia. Mrs. Tumas ir Mrs. Miskewicz parūpino porceliano indus ir staltiesę. Anksčiau jos savo rankdarbiais nepasirodė viešumoje.

Sodalietės rugpjūčio 16 rengia savo pikniką parapijos kieme. Ten bus išstatytas ir laimėjimams leidžiamas ir šis pirmąją premiją laimėjęs stalų puošimas. Sodalijos dvasios vadas yra kun. dr. Jonas Starkaus, parapijos klebonas. Ž.



LAKE GEORGE prie Blue Water vasarvietės. Nuotr. V. Maželis.

Jubiliejinė Pensilvanijos Lietuvių diena Lakewood

Pensilvanijos Lietuvių dienos rengimo komitetas posėdžiavo birželio 30. Posėdžiui vadavo komiteto pirmininkas W. Vėžs. dalyvavo Lietuvių dienos Lakewood veteranai: kun. P. Čėsa — Mahanoy City Lietuvių parapijos klebonas, kun. J. Karalius — Sheandoah Lietuvių parapijos klebonas. Tuodu veteranai įdėjo daug darbo ir širdies, rengdami ar glėbdami tą dieną. Be to, dalyvavo ir kiti septyni rengimo komiteto nariai.

Siemet Lietuvių diena Lakewood suėna auksinę sukaktis. Tai sudaryta graži ir plati programa. Nutarta pakviesti Philadelphia Lietuvos tautinių šokių grupę, Tamaqua lietuvių parapijos chora, suruošti tauraus meno parodą, pakviesti tai dienai žymius kalbėtojus. Ap-svarstyti ir kiti su ta diena susiję klausimai. Pakviesti šokių grupė ir choras jau sutiko dalyvauti. Laukiama kuo daugiau lietuvių iš visos Pensilvanijos.

Lietuvių diena bus rugpjūčio 16. Per 50 metų lietuviai

(nukelta į 7 psl.)

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

RESTAURANTS

MEI TING RESTAURANT
2 East Jericho Tpke.
Huntington Station, L.I.
Chinese-American Cuisine
at its very best
Wines & Liquors — Facilities
for small private Parties
Member of Diners' Club
For reservations call HA 3-5937

IDEAL RESTAURANT
Authentic Spanish-American Cuisine
Our Specialty
A real Family Restaurant — 90-12
Roosevelt Avenue, Jackson Heights,
Queens N.Y. — HI 6-9800 — Ask
for Mrs. BELTA.

REAL ESTATE

College Point St. Fidelis Parish
'BIG SPECIAL' (3)
New Solid Brick
RANCH TYPE HOMES
3 Bedrooms; modern conveniences.
125-15-17-19 Fifth Avenue
FL 8-9349 or FL 8-5535

HOUSE FOR SALE

FOR SALE
CYPRESS HILLS 3 family brick,
fine condition, 17 rooms, gas heat,
pleasant and convenient neighbor-
hood, \$27,500. Charles F. Weithas,
96 Chesnut St., Brooklyn N.Y. 11208
Tel.: AP 7-3143

INSURANCE

LOUIS COLLAZO
INSURANCE
Everything and anything in the in-
surance line (except life).
Special consideration to religious
groups, 1863 Lex Ave N.Y.C. N.Y.
LE 4-7772

TRAVEL AGENCIES

Elmont, L.I., 9 Covert Ave., (corner
Hempstead Tpke) Libertas Travel
Agency — Honeymoon specials, do-
mestic & foreign tours, cruises, air-
lines, steamships, hotels & reserva-
tions, free passport & immigration
information. Anthony Basta — 516
GE 7-7282 — 212 - LA 5-1088.

AUTO SERVICE

FRANK'S AUTO PAINTING
Jericho Tpke - Commack, L.I., N.Y.
Complete Auto Painting, Body and
Fender Work, Welding and Auto
Repairs. Across St. from Chain Link
Fence. — 516 - FO 8-8373

SELDON BODY WORKS

BODY AND FENDER REPAIRS
All Work Guaranteed
24 Hour Towing Service
Route 25, Seldon, L. I.
SE 2-8603

BRONX HEADQUARTERS for Foreign Car Parts

STUTZ STUDEBAKER
221 Bruckner Blvd., Bronx
CY 2-0260
Open 8 AM — 8 PM; Sat. 'til 5

Nadas Rastenis, advokatas,
gyvenas Baltimorėje, išvertė
Kristijono Donelaičio "Metus"
į anglų kalbą. Darbas atliktas
kruopščiai ir vertimas padary-
tas gerai. "Metus" išleisti ang-
lų kalba rūpinasi JAV LB Kul-
tūros Fondas.

JAU 22 METAI!

WLD LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIO VALANDA

ŠEŠTADIENIAIS nuo 5 iki 6 val.

DIREKTORIUS
JOKUBAS J.

STUKAS

1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
WAVERLY 6-3325, AREA CODE 201

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - SEIMOS - VAIKŲ
įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, požiūrių ir kt. nu-
traukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis
padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIONAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6. N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŲNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuo-
tų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinų, kon-
jakų, midų — sventėms bei kitokioms progoms.



WHITE HORSE TAVERN baras restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519
SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

— HAVEN REALTY —

JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų parda-
vimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Pinigų
investicijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Bendromis jėgomis kurkime stiprią pelningą instituciją! KVIETIMAS LITAS INVESTING CORP., Inc.

Maloniai kviečia prisidėti prie bendrovės plėtimosi perkant LITAS
Akcijas. Litas bendrovė akcininkų kapitala investuoja pelningai iki
12% ir konservatyviai į trumpalaikes — užtikrintas paskolas, pirmus
ir antrus "mortgage", namus ir t.t. Progai pasitaikius, nedidelė ka-
pitalo dalis yra investuojama ir į Akcijų Biržą.
Visais akcijų pirkimo reikalais prašome kreiptis:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799
arba
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997
Darbo valandos: Siokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

CRANE SAVINGS & Loan Association



B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobilian.s

4 1/2%
ON
INVESTMENT
ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmą ir ketvirtą 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrą ir
penktądienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; šeštadieniais
9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adiron-
dų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių Slyvynų vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pa-
saulyje su 300 salų ir kristoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus
pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruk-
toriai), įvairios valtyys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudy-
mosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, kroatetas
ir tt. Vakaraus salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDZIAMS

Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įren-
tom virtuvėmis).

Nuo New Yorko per 200 mylių, iš New York Thruway Exit 24, į
Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę.
Vasarvietė slepiama N. Y. Times ir Daily News sekmad. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalui kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N. Y. Tel. (518) NH 4-5071

SPORTAS

PIKNIKAS IR FUTBOLO TURNYRAS

Šį sekmadienį Lietuvos Atletų Klubu sporto sekcija rengia savo metinį pikniką. Programa numatyta tikrai įvairi. Thros Neck vokiečių vietovėje, kuri su savo sodu, futbolo aikšte ir salėmis yra pusiasalyje, vasaros metu visados vėsi, o blogam orui esant, galima persikelti didelėn salėn. Taigi, programa prasideda 1 val. Pravedamas futbolo turnyras, kuriame be LAK pasižadėjo dalyvauti aukštesnės lygos komandos — būtent, ukrainiečiai, Aus tria FC ir United Kingdom. Mūsų futbolininkams pirmas pabūdimas iš vasaros miego. Šalia esančiame sode laimėjimam leidžiama televizijos aparatas ir k. Vandens mėgėjai gali bandyti plaukimo sugebėjimus. Nuo 5 val. dalyviai persikelia į Raths kellerio salę, kur šokiams groja Starolio orkestras. Kaip matome, programa įvairi, gausi ir senam bei jaunam įdomi.



A. VARNAS, rinktinės kapitonas, LSK Neris žaidikas, vienintelis iš Pietų Amerikos išvykos dalyvių. Nuotr. Z. Degučio.

Atvykusieji praleis nuotainingą sekmadienį ir parems New Yorko lietuvių sportinę veiklą, kuri paramos tikrai užsitarnavo.

Bridgeport, Conn.

Mokytojas P. Baltrušaitis, Alto skyriaus atstovas, dalyvavo lietuvių kongrese Washingtono. Grįžęs padarė pranešimą apie kongreso darbus. Alto skyrius nuosirdžiai dėkoja P. Baltrušaičiui už dalyvavimą kongrese. Alto skyriaus valdyba šiemet sudaro: pirm. A. Klimaitis, vicepirm. A. Sapiega, rašt. A. Stanišauskas, išd. J. Stanislauskas, išdo globėjas A. Skirka, dvasios vadas kun. J. Juškevičius.

I lietuvių dieną pasaulinėje parodoje rugpjūčio 23 šv. Jurgio parapija pasamdė bent kelis autobusus, kurie tą dieną išeis nuo šv. Jurgio parapijos tuojau po pirmųjų mišių. Kas norėtų važiuoti, prašom registruotis pas bažnyčios kolektoarius.

Nugriauna bažnyčia. Liepos 12 angliški laikraščiai pranešė, kad Sacred Heart bažnyčia bus tuoj nugriauta, nes toje vietoje eina North-South keliai. Lietuvių bažnyčiai bus priskirta aštuoni ar devyni šimtai asmenų ir mokykla su 500 vaikų. Dabar lietuvių parapija neturi klebono, administruoja ją vikaras. Prieš 56 metus lietuviavai buvo prisiglaudę prie Sacred Heart bažnyčios, nes tada jie savo bažnyčios neturėjo.

Advertisement for Helen Kulber, a motherly figure, with contact information for Helen Kulber.

Advertisement for Katriyna Sabaliauskiene, a woman with a family, with contact information.

Advertisement for 'Live in Seattle' at the Center of the Exciting Pacific Northwest, offering jobs and a lifestyle.

SACHMATAI

Veda K. Merkis. Pasaulio studentų p-bėsc, Krokovoje, dalyvauja 21 valstybė. JAV komanda jau kvalifikavosi į baigme su Čekoslovakija, Jugoslavija, Sovietų S-ga, Lenkija, Rytų Vokietija, Bulgarija, Rumunija ir Venerija. JAV komandą žaidžia: W. Lombardy, R. Weinstein, M. Valvo, E. Zukerman (visi iš N. Y.), latvis Ivars Kalme (Philadelphia) ir M. Sweig iš Chicago.

Bostone mirė lietuvių ūragas J. A. Burgess, vedęs šachmatų skyrių Boston Sunday Globe; 47 metų amžiaus, priklausė MSCA vadovybei. Mirė liepos 24 d. nuo širdies smūgio. Jo skyrių dažnai buvo aptinkamas lietuvių vardas; daug kartų yra buvęs So. Bostono Lietuvių pil. draugijoj.

Tarpt. turnyre, Argentinoj, dalyvauja ir reikia manyti pirmąja didmeistriai T. Petrosjan ir Paul Keres. Vengrijos turnyre, pirmuoju eina latvis A. Gipslis (Sov. S-ga), priešais Cholmovo ir kitų.

JAV atviros šachmatų p-bės, Bostone, bus vykdomos Sheraton-Palza viesbuty, rugp. 16-29 d.d. vakarais nuo 7 iki 12 val., tik sekmadieniais bus rungtiniamasi dienos metu. Lankoma iš visos Amerikos 300 dalyvių. Tai bus rekordinis skaitmuo.

Didmeistris M. Najdorf, kilęs iš Lenkijos, dabar Argentinoj, pateikia spaudai eilę savo deimantų. Čia jo partija, žaista Varšuvoj 1927 m., kai jis buvo 17 metų amžiaus. Partija pasižymi aštrumu, kombinacija ir aukom. Tlipo Chess Review žurnale. Baltieji — Najdorf, juodieji — Frenke.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. zc3 d:c 4. z:c4 2bd7 5. z:f3 zgr6 6. Rd3 Re7 7. 0-0 b6

Tas tikslas rado atgarsį Pensylvanijos lietuvių širdyse. Nuo seno jie brangino tą dieną ir laikė sau pareigą joje dalyvauti. Nebuvo pasitenkinta vien tautiniais sentimentais. Sudėta nemaža dolerių suma lietuvių palaikymo tikslams. Per 50 metų surinkta per 70 tūkstančių dolerių. Dalis tų pinigų po pirmojo pasaulinio karo pasiūsta į Lietuvą labdaros reikalams, kita dalis — vienuolėm seselėms, dirbančioms lietuvių parapijos mokyklose.

Lietuvių diena Lakewoodo prisidėjo daug prie lietuvių išlaikymo. Visi, kurie tai dienai dirba, nusipelno kuo giliausio dėkingumo ir pagarbos.

Lietuvių dienos Lakewoodo komitetas

Karo nuostolių atlyginimas

Užsienio turto atlyginimo komisija (Foreign Claims Settlement Commission) Washingtono praneša, kad prašymas terminas paduoti pareiškimus karo nuostoliams atlyginti. Terminas buvo iki šių metų liepos 15, pratęsta pusei metų — iki 1965 sausio 15. Pratęsta, nes daugelis piliečių iki pirmojo termino nespėjo paduoti pareiškimų.

Atlyginami nuostoliai tiems, kurie antrojo pasaulinio karo metu buvo JAV piliečiai, turėjo užsienyje turto ir jo dėl karo neteko. Tai liečia Europą ir japonų karo metu užimtas sritis. Galima prašyti atlyginimo už sugadintus ar paskandintus laivus; jei asmenys nukentėjo nuo vokiečių bei japonų puolimo, keliaudami jūromis — buvo sužeisti ar žuvo.

Atlyginta bus iš specialaus fondo, kurį sudaro karo metu priešų konfiskuoti turtai. Pareiškimam reikia parašyti specialią blankų, kurie gaunami pačioje istaigoje: Foreign Claims Settlement Commission of the United States, 11 11 20 Str., N.W., Washington, D. C., 20579.

PLUNGĖ — American of Lithuanian descent looking for former residents of Plungė regarding substantial estate. All replies confidential.

IS PLUNGES kilę Amerikos lietuviavai paleikomi stambaus palikimo reikalui. Krepitlis į Darbininko administraciją: 910 Willoughby Av., Brooklyn, N. Y. 11221.

Suaugusių šeimai iš trijų asmenų reikalingas butas iš 4-5 kambarių. Pageidautina Ridgewoode, Woodhavene ar Jamaicaoje. Skambinti HY 7-3995.

East New York išnuomojamas butas iš 6 gražių kambarių su visais patogumais ir prie geru susisiekimo. Skambinti AP-7-0927.

8.2e5Rb7 9.2:f6+g:2 (jei 2:2, Rb5+ ir juodieji netektų rokiruotės) 10.2:f7 K:2 11.Vh5+Kg8 12. Be1zF8 13. B:e6! 2:B 14. Rc4 Vd6 15. Rh6 Rf8 16. Be1 (su grąsinimu mušti žirgą) Rc8 17. Ve8! Rd7 18. B:2! (trečioji auka!) B:V 19. B:B atid. + Re6 20. R:e6+ V:R 21. B:f8 matas. CHESSWORLD nr. 2, dvimėnesinis žurnalas, redakt. leidėjas Frank Brady, N. Y. Turinį labai įdomūs pasisakymai Frank S. Meyer'io (vyr. red. National Review) ir Jarry G. Spann, buv. USCFederation p-ko į klausimą "Ar turime rungtis su Sovietų šachmatininkais". Vienas į žūri sovietinę propagandą, kitas — vien augšta lygi. Daug istorinės medžiagos iš JAV šachmatų, paladėtų nuotraukomis ir piešiniais.

DISPLAY FRANK FLORES SUNCOCO SERVICE General Auto Repairs - Automatic Transmissions. Free Towing Service. Route 25A & Reservoir North Port L.I. Cal 516 AN 1-7330.

ADCO PLUMBING & HEATING CORP. Licensed Alterations - Repairs. All work guaranteed. Authorized Brooklyn Union Gas Co. dealer. 2005 Stillwell Ave., Brooklyn - CO 6-4399.

RESORTS ADIRONDACKS - Fully equipped Housekeeping Cottages each cottage accommodates 4 to 11 people - Reasonable - Restful atmosphere. FERN ROCK COTTAGES Algonquin Ave., Saranac Lake, N.Y. Pohne (518) 891-4031

LONG VIEW Lodge & Cottages on Long Lake, N.Y. (Hamilton Co.) - Adirondacks: boating, tennis, fishing, sandy beach, hay fever relief. Daily transportation from NYC up to Sept. 1st. Wkly rates \$54 up, 3 meals daily. Informal. 56 mi from Lake Placid, N.Y.C. Off: WI 7-2611.

HILLSIDE ACRES, Milanville, Pa. Modern family resort located near Narrowsburg along Delaware River. Finest fishing, swimming, boating. Large airy rooms, hot & cold water, delicious home cooked meals family style, fresh produce, relaxing atmosphere on spacious lawns, recreation hall, shuffleboard, etc. \$36 weekly. Also completely furnished efficiency apts. and bungalow for rent. \$35 weekly. Booklet. Beachlake 63 R-25.

Hotel ANNESLEY 512 First Ave., Asbury Park, N.J. Double and single rooms with or without bath; running water in all rooms. FREE OCEAN BATHING Single rooms \$15 up weekly. Double rooms \$23 up weekly. CHARLES & BELLA BRENNAN, Owners-Mgrs.

CHESTER HOUSE TOBYHANNA, PENNA. Tel: (717) 894-8022 or 8160. Atop the Poconco Mts. Filtered pool, scenic location, modern rooms, 3 well planned meals daily, RECREATION HALL, MOVIES, shuffleboard, dancing, etc. on premises. Boating, fishing, golf; Churches nearby. Bklt. \$43 to \$55 weekly MAE E. KIBBLE, owner-mgr.

Celebrating our 20th Season "Ireland in the Catskills" - EMERALD ISLE HOUSE Rte 23, S. Cairo, N.Y. Tel. 518 MADISON 2-9526. For the best vacation ever for young & old. Beautiful large airy rooms, inner-spring mattresses. Still serving 3 hot meals daily. Menu on request. Large filtered swimming pool, lawn sports, swings & slides for children. Free transportation to Church, TV. Rates \$45 weekly incl. everything. Special low rate for children. For reservations or booklet, call or write. - OWEN and JULIA LAMB, Props.

FAMILY FUN - New Indoor Pool, Children's Rates, Delicious Meals. Reservations available now. Open all year. HILLCREST FARMS Box 286, R.D. 5, Stroudsburg 6, Pa. Write or Phone - 717 - 421-3311.

DUFFY'S RIVER VIEW - \$41. NARROWSBURG, N. Y. - Tel.: ALpine 2-3284. Beautifully situated on Delaware River; private lake on premises, good boating, swimming, fishing, shuffleboard, pingpong, archery, handball, recreation hall, barbecue. Spotlessly clean, best food, own farm products. Children half rate. Free transportation to station and churches. Open thru Sept. 15th. FLORENCE DUFFY & SON

SKLypAI aukštoj, sausoj vietoj \$749.00 už akrą Tarp New Sunrise Hwy Ekt. ir New York - Riverhead Expressway. Artl įvairios darbotvėtės darbai gauti. Mes neparduodame vietos kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island saloje galimybės didelės - gūdrūs pinigų investuotojai tai gerai žino. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$99, dabar \$5000. Sunuk patikėti, bet taip yra. Investuokite savo pinigus į augantį Long Island. Nepreleiskite šios aukštos progos - Pirkite tuojau pat! INVESTUOKITE DABAR! Three Land Offices: 729 Jericho Turnpike, Route 25, three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Selden. Hurry out - Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business. K. H. LEEDS - LAKE RONKONKOMA, L. I.

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS. Vedėjas JONAS J. ROMANAS, Sr. WHIL - 1430 kil. Medford, Mass. Sekmdieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS. Vedėjas STEPE MINKIUS WLYN - 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS. Vedėjas P. VIŠCINIS 173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7209 AM bang. 1190 kil.-FM bang. 105.7 meg. iš WKOX, Framingham, Mass. Sekmdieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH. Vedėjas RALPH J. VALATKA WJLB, 1400 banga 15756 Lesure, Detroit 27, Mich. Broadway 3-2224 šeštadieniai 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN. Ved. ALG. DRAGONAVICIUS WBMI - FM 95.7 273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel.: 249 - 4502 Sekmdienį - 10 - 11 priešpiet

PHILADELPHIA, PA. WTEL, 860 banga Ved. ADOLFAS GAIGALAS 335 Titan St., Philadelphia 47, Pa. Howard 7-4176 Šeštadieniai nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN. WWCW - banga 1240-1000 klc. Ved. ANT. PALIULIS 321 Robinwood Road pran. Edv. Melnikas Sekmad. - nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL. SOPHIE BARCUS - Seimos radijo programos. Radijo stotis WOPA - Oak Park, Ill. AM 1490 klc.; FM 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

Visi kailliniai siuvami mūsų suvlykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką atelkite pas mus ir įstiklinestyly. Mes taip pat pataisome kaillinius, kaillinius apsiaustus, šalikus (stols). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, Aljaskos ruomo, minko ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas Nelaukite paskutinės valandos CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535

ALEX DIMANT FUR CO. RYGOS KAILIŲ SIUVEJAI 150 WEST 28TH STREET NEW YORK, N. Y. Room 402

C. A. VOKET VOKIETAITIS ADVOKATAS 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. Tel. Newton 9-6620

Stephen Bredes, Jr. ADVOKATAS 37 Sheridan Avenue Brooklyn 8, N. Y. Telef. - APplegate 7-7083

A. ANDRIUSKEVICIUS LAIKRODININKAS - JUVELYRAS Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai 9408 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N. Y. VI 7-2573

SKALBIMO MAŠINŲ (Washing Machines) ir Saldytuvų (Refrigerator) mechanikas, sąžiningai ir gerai atlieka darbus. JONAS BLAZEVIČIUS 87-83 97th Street Woodhaven, N. Y. Skambinti vakarais VI 7-3195

Advertisement for S. B. C. E. ISTEEL, Inc. offering clothing and accessories. Address: 118-125-130 Orchard Street - GR 5-4525. Contact: Cor. DELANCY, N. Y. C.

Advertisement for Cosmos Travel Bureau, Inc. offering travel services. Address: 45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Advertisement for Cosmos Parcels Express Corp. offering parcel shipping services. License: V/O Vneshepostorg. Address: 200 Orchard St., New York 2, N.Y.

Advertisement for Superior Piece Goods Corp. offering clothing and fabrics. Address: 200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

Advertisement for S & G Meat Market offering various meats. Address: 84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077

Advertisement for Weiss & Katz, Inc. offering clothing and accessories. Address: 187 Orchard St., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

Advertisement for Winter Garden Tavern offering dining and entertainment. Address: 1883 Madison Street Brooklyn 27, N. Y. (Ridgewood) Tel. EVergreen 2-6440

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Kedakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-4916
Vienuolynas GL 5-7058

Kun. dr. J. Vaišnora, MIC, generinis prokuratorius — mairijonų vienuolijos atstovas prie šv. Sosto, liepos 28 lėktuvu atskrido iš Romos į Jungtines Amerikos Valstybes. Laikinais sūstoje pranciškonų vienuolynas Brooklyne. Jis dalyvaus Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime.

Marija Navikevičienė-Aukštaitė rašytoja iš Montrealo, lankydama New Yorko pasaulinėje parodoje, taip pat apsilankė ir Darbininko redakcijoje. Ją palydėjo sūnus.

J. Bertulis, muzikas, lankydama Europos kraštus, iš Ispanijos Darbininkui atsiuntė sveikintimus.

Kun. L. Jankus, Balfo reikalų vedėjas, grįžo iš atostogų. Dabar atostogauja Balfo sekretorė J. Grigienė.

Pasaulinėje parodoje dar atskiros lietuvių dienos rengiamos rugpjūčio 24 JAV federalinės valdžios paviljone, programa vyksta nuo 4 iki 6 v.v., New Yorko valstybės paviljone — rugsėjo 20.

Dr. Juozas Kazickas rugpjūčio pradžioje dvi savaites savo prekybos reikalais išvyksta į Europą. Lankysis Paryžiuje, Milane, Bonnoje ir k.

Elena Vyžienė (Vyžinė)-Zarskaitė mirė liepos 26 savo namuose. Buvo virš 70 metų. Palaidota liepos 29 iš šv. Andželmo bažnyčios. Nuliūdime paliko dukros: Helen Kulber, Birutė Hoss, Aldona Eichler, 9 anūakai ir 3 proanūakai. Buvo gimusi Anykščiūose, augusi Vilniuje, į JAV atvykusi 1905 m.

Jūratė Kazickaitė išvyksta į Afriką

Dr. Juozo ir Aleksandro Kazickų dukrė Jūratė liepos 23 išskrido į Šveicariją ir kitas Europos valstybes, kur iki rugpjūčio pabaigos lankys savo draugus bei idomesnes vietas. Rugpjūčio pabaigoje iš Romos išskris į Nyeri, Kenją, savanoriškai misijai darbiui. Ten ji mokykloje anglų kalbą.

Jūratė yra 21 metų. Praėjusi pavasarį baigė Trinity kolegiją Washington, D.C. Apie didelį mokytojų trūkumą Afrikos misijose ji sužinojo iš vieno jos fakulteto profesorių. Kenyjoje yra dar keletas jaunų amerikiečių, kurie dirba misijų mokyklose bei atlyginimo. Jūratė yra pasiryžusi ten dirbti iki 1966 sausio mėnesio. Atostogų metu mano pavažinėti po Afrikos kontinentą.

Partiunkulės atleidai Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje prasidėjo rugpjūčio 1 ir baigiasi rugpjūčio 2. Ta proga šeštadienį, rugpjūčio 1 bus iškilmingi mišparai ir pamokslas Mišparai pradėdami 7:30 val. vakare. Sekmadienį mišios bus ta pačia tvarka, kaip ir eiliniams pamokslas, mišparai ir palaiminimas. Sventiausias Sakramentas sekmadienį bus išstatytas nuo sumos iki palaiminimo po mišparų.

Lietuvių Atletų Klubu metinis piknikas ir futbolo turnyras įvyksta rugpj. 2 d., 1 v. p.p., Throgs Neck Stadium, 150 Davis Ave., Bronx. Dalyvauja Austrian S.C., Yonkers S.C., United Kingdom S.C. ir LAK nusišypsos laimė trečią kartą šiais metais.

Margarita ir Jonas Valažėnai, gyvena 101 43 114 St. Richmond Hill, liepos 26 paminėjo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Dukterys — Ona ir Rūta ir žentai namuose surengė vaišes, kuriose dalyvavo giminės bei artimieji bičiuliai.



JURATĖ KAZICKAITĖ

NAUJI PRANCIŠKONŲ PASKYRIMAI

Naujas provincijolas su patarėjais liepos 20-22 d.d. posėdžiavo Kennebunkporte. Svarstyta provincijos reikalai ir suskirstyta vienuolynams bei kitoms įstaigoms personalas.

Vienuolynų viršininkais išrinkti šie: Jurgis Gailiūšis — Kennebunkporte; Juvenalis Liauba — Brooklyne; Paulius Baltakis — Toronte; Justinas Vaškys — Greene; Benediktas Bagdonas — St. Catharines, Ont. (Kanada); Aleksandras Ziubrys — Bridgeville; (viršininkas ir klebonas) Toronto Priskėlimo parapijos klebonas paliktas T. Placidus Barius. Niagaros pusiausio klebonas — T. Barnabas Mikalauskas.

Gimnazijos rektorius pareigas perėmė provincijolas. Tretininkų reikalams tvarkyti paskirtas T. Kęstutis Butkus. Spaustuvės vedėju lieka T. Pranciškus Giedgaudas, "Darbininko" administratoriumi — T. Petras Baniūnas. "Sv. Pranciškaus Varpelį" ir toliau redaguoja T. Viktoras Gidžiūnas. Mokinis gimnazijai telkia T. Rafaelis Sakalys.

Provincijos posėdžiuose ypatingas dėmesys kreiptas į gimnaziją ir į Brooklyno bei Toronto vienuolynus.



IS DARIAUS GIRENO minėjimo New Yorko liepos 18 d. Nuotr. P. Ažuolo.

LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMA

Lietuvių Komitetas Pasaulinei Parodai nuosirdžiai kviečia visus Amerikos ir Kanados lietuvius į lietuvių dieną pasaulinėje parodoje New Yorko — rugpjūčio 23, sekmadienį.

Į šią lietuvių dieną suvažiuoja net 37 chorai su 1400 dainininkų ir 700 tautinių šokių šokėjų.

Rugpjūčio 22 dieną lietuvių dienos išvakarėse, didžiulėje 69th Regiment Armory salėje, East 26th Street ir Lexington Ave., New Yorko bus krepšinio varžybos tarp Šiaurės Amerikos ir Rytų Sporto Apygardos lietuvių sporto rinkinių. Pradžia 8 v.v.

9:30 v.v. — lietuvių dienos programų išpildytojų ir svečių susipažinimo vakaras tose pačiose patalpose. Šokiams gros Neo-Lituanų 18 asmenų orkestras iš Cleveland, Ohio.

Lietuvių dieną, rugpjūčio 23 12 val. — vainiko padėjimas prie lietuviško kryžiaus, parodos rajone, Meditation Lane and Avenue of Africa;

12:30 — mišios už kenčiančią tėvynę Lietuva Singer Bowl paviljone. Mišias aukoš vysk. Vincentas Brizgys;

1:30 — paradas. Į Singer Bowl — lietuvių dienos dainų

ir šokių festivalio vietovę, žygiuos tik dainininkai, šokėjai ir užsiregistravusių karo veteranų bei kitų lietuviškų organizacijų atstovai su vėliavomis. Parada lydės Bostono šv. Petro ir Povilo parapijos orkestras;

2 val. — dainų ir tautinių šokių festivalis Singer Bowl paviljone.

Kalbą pasakys angliškai ir lietuviškai Juozas Kajeckas, Lietuvos Atstovas, Washington.

Programai vadovaus — Hollywoodo aktorė — Rūta Lee Kilmontytė.

Jei bus blogas oras, lietuvių

dienos programa įvyks 69th Regiment Armory salėje, East 26th Street and Lexington Ave., New Yorke.

Informacijų, ženklelių, brošiūrų ir vadovų reikalais, prašome kreiptis — nuo rugpjūčio 1 — į Lithuanian Committee for the New York World's Fair 33 W. 42nd Street, New York 36, N.Y. Rm. 928. Tel. (212) LA 4-6484.

Aukus siųskite: Mr. A. Setikas, 84-11 101 Street, Richmond Hill 18, New York.

Lietuvių Komitetas
Pasaulinei Parodai

LATVIŲ DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Liepos 5, 7 val. vak., pasaulinės parodos paviljone New Yorko įvyko latvių liaudies dainų ir šokių šventė. Pradėta Latvijos ir Amerikos himnais. Vakara atidarė Walter Bacad, pasaulinės parodos tautų pasirodymo direktorius. Po to buvo trumpi žodžiai: dr. P. Norvilio ir dr. P. Lejins. Kalbėjo trumpai ir senatorius Keatingas.

Latvių jungtinis choras, diriguojamas Bruno Skultės, padainavo 10 liaudies dainų sekantių kompozitorių: E. Melngailio, A. Jurgano, J. Graubingo, A. Jerumo ir J. Kalnino. Choras, galima sakyti, visas dainas padainavo labai gerai. Dainos parinktos įvairios: buvo ir labai liūdnu, net iš baudžiosios laiko, kitos gi linksmos su tralala. Labai jiems padėjo geri garsintuvai ir šviesos. Kažin, kaip bus su akustika mūsų šiam vakarui.

Po 15 minučių pertraukos buvo tautiniai šokiai. Iš viso šoko 11 šokių iš eilės be pertraukos. Šešis šokius šoko visas jungtinis šokių ansamblis. Kitus pašoko skyriai: Bostono, New Yorko, New Jersey, Chicago ir Toronto. Šokių dirigentas — Karlis Lietins. Šokių dirigentas ir mums būtų labai pravartu turėti. Aš esu pastebėjusi, kad net per mažus pasirodymus pasidaro šokie tokie nesklendimai su akordeonistu. Jei būtų dirigentas, to neįvyktų. Jų šokiams akomponavo:

kanklės, piano ar orkestrėlis, žiūrint, kokiam šokiui kas tiko.

Su šokiais nebuvo taip gerai, kaip su dainomis. Pirmiausiai visi šokiai yra viensi ir kita labai panašūs kompoziciniu atžvilgiu; be to, per daug ilgi, t. y. tos pačios figūros kartojamos daug kartų. Viename šokyje suskaičiau net 8 pakartojimus. Dainuojant 8 posmai būtų dar ne taip blogai, nes yra žodžių keitimasis, bet šokiai labai vargina. To reikėtų ir mums vengti. Šokėjai paruošti labai gerai ir beveik visi išmintinai jauni. Darė gerą įspūdį. Visi šypsojosi, nors kitų net kostiumai matėsi šlapi. Nenuostabu, nes vienuolika šokių iš eilės pašokti salėj vidurvasary tai ne juokas. Pakeisti reikėtų būtinai porą dainų ir porą šokių. Būtų publiškai nenuobodu ir išpildytojams būtų žymiai lengviau. Deja, latviai negalėjo to padaryti, nes chorisams buvo įtaisyti garsintuvai, kurių negalėjo išjungti iki dainų pabaigos. Šokiams jų nereikėjo. Be to, buvo mažoka scena, ji tapino tik šokėjus. Nežiūrint to, latviai savo užduotį atliko gerai. Publikos buvo

**BOSTONO
ZINIOS**

Dantų gydytoja Birutė Valterienė, kuri su vyru dr. Kaziu Valteriu gyvena Hereford, Anglijoje, aplankė dantų gydytoją Stasę Leimonienę So. Bostone, kalbėjo per Jono Romano vedamą radio programą. Po jos kalbos Romanas davė ir jos įdainuotą dainą iš plokštelės. B. Valterienė buvo atvykusi Amerikos į Gajos korporacijos 35 metų sukaktį, kurį įvyko Chicagoje. B. Valterienė tame suvažiavime dalyvavo ir meninėje programoje kaip solistė.

Romas ir Brutenis Veitai atidarė savo inžinerijos įstaigą Bostone. Inžinieriai broliai Veitai seniau gyveno ir studijavo Bostone, o vėliau buvo iš jo išsikėlę. Prieš metus sugrįžo Bostono Romas, o dabar ir Brutenis. Jie yra aktyvūs ir lietuviškam gyvenime. Romas yra liutuanistinės mokyklos tėvų komiteto pirmininkas.

Kun. Jonas Svirskas, šv. Petro parapijos So. Bostone vikaras, nuo liepos 19 dienos išvyko atostogų.

Amerikos legiono Stepono Dariaus postas liepos 19 turėjo pikniką-gegužinę Romuvos parke Brocktone. Kaip ir kiekvienais metais jie paminėjo ir tų dviejų lietuvių didvyrių — Stepono Dariaus ir Stasio Gireno sukaktį.

Fizikas Sigitas Leimonas, atliekas karinę prievolę Amerikos laivyno departamente kaip karininkas stipendininkas, pasiliko ten pat kaip civilis fizikas.

Gausiai aukėjo. Liepos 19 šv. Petro bažnyčioje buvo daroma speciali rinkliava parapijai vieton parapijos metinio pikniko. Parapičiai suaukėjo 730 dol.

Tėvų pranciškonų vienuolynė Kennebunkport, Maine, metinė lietuvių diena-piknikas bus rugpjūčio 2. Šventė pradėdama mišiomis 11 val. ryto. Jų metu giedos šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas komp. Jeronimo Kačinsko. Kultūrinė programa bus pradėdama 3:30 val. po pietų. Ją išpildys šv. Petro parapijos choras ir Onos Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių grupė.

Kun. Jonas Rusteika, praleidęs vasaros atostogas So. Bostone, liepos 29 d. išvyko į naują šv. Širdies parapiją Arkansas City, Kansas valstybėje. Ten buvo perkeltas prieš išvykstant atostogų.

Porciunkulės atleidai (Angelų Karalienės šventė) bus rugpjūčio 2. Tretininkams specialios pamaldos bus 2:30 v. popiet šv. Petro bažnyčioje.

pilna salė, net stovinčių. Buvo ir keleta lietuvių, lenkų, netgi ir negrų. Šventė baigėsi 9:15 val. vakare.

Rozė Mainelytė

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO SPORTININKŲ

PIKNIKAS

sekmadienį, rugpjūčio 2 d.

THROGS NECK STADIUM
150 DAVIS AVE at Harding Ave., BRONX, N. Y.

PROGRAMOJE:

- Futbolo turnyras — dalyvauja: Austrian S.C. - Yonkers S.C. - United Kingdom S.C. ir LAK komandos
- Laimėjimai — televizija ir kt.
- Šokiai

Pikniko pradžia 1 val.; šokiai 5 val.

Įėjimas 1 DOL.

Sportuojantis jaunimas kviečia visus

MIRĖ JUZĖ BUDRIKIENĖ

Liepos 23 vakare mirė daugeliui Brooklyno lietuvių pažįstama Juzė Budrikiene, rašytoja ir filosofo Vinco Budriko žmona.

Velionė buvo gimusi Kalvarijoje 1890 rugpjūčio 25 Slavikų šeimoje. Į JAV atvyko 1908. Vyras, rašytojas V. Budrikas su kuriuo išgyveno 40 metų, yra miręs 1955.

J. Budrikiene buvo susipratusi lietuvių, dosni labdarė, ypač rėmė Balfą. Palaidota šv. Jono kapinėse liepos 27. Iš giminių teliko tik vyro brolis Juozas Budrikas, gyvenęs Brooklyne.



A. A. J. BUDRIKIENE

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO IR RŪTOS KLUBO

PIKNIKAS

Rugpjūčio 2, sekmadienį

New Yorko lietuviams

Jamaica Polish National Hall and Park

108-11 Sutphin Boulevard, Jamaica, L.I., N.Y.

Programoje:

- Dainuoja ELENA KIDŽIENĖ ir jos dukrė ALYTE
- Tautiniai šokiai — ALB New Jersey apygardos grupė. vadovaujama J. VAICIŪNAITIS

Lietuviškų valgių bufetas — A. Kauno Maisto Prekybos; Spaudos kioskas — Darbininko administracijos.

Pikniko pradžia 1 val. popiet
programa 4 val.
šokiai 5 val.

Įėjimas: 1.00 dol. ir 25¢ už ženkleuką ir N. Y. miesto mokesčius.

Visus nuosirdžiai kviečia

Prof. Jokubas J. Stukas

Ekonomistas Juozas AUDĖNAS
a) padeda Investavimų Fondų šerius pirkti, b) sudaro planus jaunesiems žmonėms sistematiniai taupyti ir ateičiai kapitalus ugdyti, c) sudaro planus pensininkams, santaujų turintiems, papildomų pajamų gauti.
109 Warwick St., B'klyn, N. Y. 11207; tel. TA 7-9518, LA 4-6484

Vasaros atostogas

be rūpesčių praleisti maloniai kviečiame S. M. Laušį ir B. L. Veitų

MĚSKOS ir MĚŠKIUKO

vasarvietėje

42 Beach St., Monument Beach
CAPE COD, MASS.
Tel. 759-3251 (617)

Plačiai žinoma ir visų mėgstama vasaravimo vieta prie Atlanto: Rami aplinka, nešaltas vanduo, puikaus smėlio paplūdimys • Geras maistas, nuoširdus patarnavimas, jauki lietuviškos šeimos nuotaika • Valtis žuvalimui, sail-fish buiravimui, teniso aikštė ir ping-pong stalas • Muzikai piano, Hi-Fi su plokštelių rinkiniu ir Televizija • Tėvams vakare išvykus — prižiūrimi vaikai. Užsisakyti iš anksto labai pageidaujami. Kreiptis vilos MĚSKA adresu.

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. Evergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ,

INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYCIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žė-
mausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434